

független Újság

politikai napilap

Portugália elismerte a burgosi kormányt

A kormánycsapatok behatoltak Oviedo külvárosába - Franco ultimátuma a madridi kormányhoz

Burgos, okt. 29. A nemzeti csapatok valamennyi arcvonalon folytatják előretörésüket. Franco tábornok eljuttatta ultimátumát a madridi kormányhoz, amelyben azt követeli, hogy a fővárost haladéktalanul adják át a nemzeti csapatoknak. Mola tábornok a küszöbön álló támadásra való tekintettel Valladolidból Avilába helyezte át főhadiszállását, Varela tábornok felszólítást intézett Madrid lakosságához és közölte, hogy a nemzeti csapatok emberségesen bánnak mindenkiel, aki önként megadja magát.

Tangerből érkező jelentések szerint a gibraltári szoros irányából, Ceuta és Algeciras felől már több óraja heves ágyútűz hallatszik.

Queipo de Llano tábornok közölte, hogy a levantei tartományban minden képeletet felülmúló vörös terror tombol. Barcelonában tovább tart a tömeges mészárlás, a kivégzett szerencsétlenek száma már meghaladja a 20 ezret.

A nemzetiek repülői állandóan bombázzák a Madridból Valenciába vezető utakat. Madrid ilymódon úgyszólván teljesen el van vágva a külvilágtól és a főváros élelmiszerutánpótlása a legnagyobb nehézségekbe ütközik.

Madrid, okt. 29. A miniszterelnök és hadügyminiszter a következő napi-parancsot adta ki:

Elérkezett az az óra, amikor minden erőnket latba kell vetnünk. A kormány biztos győzelmében. Ehhez azonban vasfegyelmre van szükség.

Katonák! Egyetlen lépést sem szabad meghátrálnotok!

A jelszó: Előre! Azok pedig, akik fogolyként kezünk közé kerülnek, tudják meg, hogy minden fogollyal emberségesen bánunk és tiszteletben tartjuk a foglyok életét.

Katonák! Parancsot adok a Madrid felszabadítását biztosító támadásra. Meg kell védenünk Madridot a fasizmus elleni világharc legfontosabb bástyáját!

Madrid, okt. 29. A kormány repülőgépei bombázták Cáceres, Granada és Sevilla városokat. Sevillában megsemmisítették öt nagy hárommotoros repülőgépet. Bombákat vetettek a kormány repülőgépei a tabaldai repülőterre is. A felkelők éppen a bombázás alatt több új repülőgépet felszerelésével voltak elfoglalva.

A hadügyminisztérium közli: A kormánycsapatok győzelmes harcok után behatoltak Oviedo külvárosába.

A déli arcvonalon nem történt változás. A középső arcvonalon a kormány hadereje visszavonulásra kényszerítette az

ellenséget Robledo de la Chavela szakaszán. Peregrino szakaszán visszaverték a nemzetiek támadását. Kormányhű csapatok délután negyedhét órakor megszállták Almorox vasúti állomását.

A katalán kormány jelenti: A katalán milícia csapatai előretörték és a saját

hadihelyzetüket megjavítva, súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek.

Rabat, október 29. A jerez de la fronterai rádióállomás délután közzétette, hogy Portugália elismerte a burgosi kormányt és erről jegyzékben értesítette Franco tá-

bornokot. A felkelők repülőgépei a barcelonai kikötőben bombavetéssej felgyújtottak két orosz hajót. Barcelonába két orosz tiszt érkezett.

Rabat, október 29. A sevillai rádióállomás a következőket jelenti: Szerdán a hartereken nem volt különösebb tevékenység. A nemzeti csapatok repülőgépei bombákat vetettek a madridi repülőtérra és pályaudvarra. A nemzeti csapatok 12 km-nyire állanak Getafától.

Páris, október 29. Az Havasiroda jelenti, hogy Portugália egyezkedt a burgosi kormányhoz, amely szerint Franco tábornokot, mint spanyol államfőt elismeri.

Magyarország egy állammal szemben sem viseltetik ellenséges érzelmekkel

Kánya külügyminiszter külügyi bizottsági expozéjában tájékoztatást adott Magyarország külügyi helyzetéről

Budapest, október 29. A Ház külügyi bizottsága csütörtök délután ülést tartott. Báró Láng Boldizsár üdvözlő szavai után Kánya külügyminiszter tartotta meg expozéját.

Mindenekelőtt ismertette azokat a kérdéseket, amelyek az európai politika napirendjén szerepelnek. Beszölt a külügyminiszter az olasz-német, olasz-angol, osztrák-német viszonyról, Szovjetországról, a német-lengyel és a magyar-lengyel kapcsolatokról. Belgiumnak a közelmúltban meglehetősen feltűnő keltő politikai lépéséről, a loarnoi egyezmény megkötésének lehetőségeiről, a Népszövetségről és végül a magyar külpolitika programjairól.

Ezeknek a nagyhorderejű kérdéseknek keretében rámutatott arra, hogy

az európai politikát eddig irányító szövetségrendszer némileg megíngott

és hogy Belgium amaz állásfoglalása, hogy kizárólag és teljes egészében belga politikát óhajtott folytatni, amely politikát különben többé-kevésbé nyíltan már más államok is követnek, arra mutat, hogy az az irányzat erősödött meg, amely az egyetemes biztonság és kölcsönös segélynyújtás eszméjéért lassan eltávolodik. Bebizonyosodottnak látszik, hogy Magyarország azzal a felfogásával, amely a kollektív biztonságot és kölcsönös segélynyújtást nem tekintette helyes és megfelelő útnak, az euró-

pai béke biztosítása felé, igen jó társaságban találja magát. Ezzel ellentétben

félős, hogy a Népszövetség egyes tagállamai, mint a legutóbb lefolyt genfi tanácskozásból is kiviláglott, azt akarják elérni, hogy a megtorlások rendszere és a kölcsönös segélynyújtási egyezmény révén a népszövetségi paktum reformjának segítségével a világ felmerülő ügyeit abba a merev keretbe zárhassák, amely egy adott pillanatban fennáll.

A külügyminiszter fejtegetései során rámutatott arra, hogy ez az irányzat, amely a népszövetségi reformot ennek szolgálatába akarja állítani, nemcsak azzal az evolúciós szemlélettel emlékezik, amelyet mi magunknak megalkottunk, hanem ezek a törekvések nem vetnek számot azzal a felfogással sem, amelyet a kérdésben Eden angol külügyminiszter is kifejezésre juttatott, amikor a népszövetségi alapszerződés 19. cikkelyével kapcsolatban kiemelte, hogy az élet nem mozdulatlan, hanem dinamikus. Ezzel kapcsolatban ismertette a külügyminiszter azokat az okokat, amelyek miatt a magyar delegáció kénytelen volt tartózkodni attól, hogy a Népszövetség közgyűlése leszerelési bizottságának munkálataiban résztvegyen. Indoka ennek egyrészt az az elvi álláspontunk, hogy

Magyarország mindaddig, míg egyenjóságú elismerve nincs, semmiféle fegyverkezési ille-

tőleg leszerelési tárgyalásban nem vehet részt.

másrészt pedig gyakorlati szempontból, hogy tekintettel a trianoni szerződésből folyó leszerelt állapotunkra, semmi értelme sem volna bekapcsolódnunk olyan tetséklássék tárgyalásokba, amelyekben a velünk szemben álló felek állig fel vannak fegyverkezve.

Ciano gróf olasz külügyminiszter berlini látogatását magyar szempontból örömmel, meglelégedéssel fogadja,

már azért is, mert ennek tendenciái azonosak a magyar politika békés célkitűzéseivel. Ez az utazás nem jelenti azt, hogy bárki politikai blokkok létesítésére törekednek, vagy hogy megkísérelné az európai államok egymással való szembeállítását, hanem éppen ellenkezőleg előkészítője óhajtott lenni egy olyan helyzetnek, amely a sokat hirdetett európai együttműködésnek kiindulási alapjául szolgálhat.

A magyar-lengyel viszonyt illetőleg biztosította a miniszter a bizottságot, hogy

a magyar-lengyel jóviszony továbbra is változatlanul fennáll.

Végül rámutatott arra, hogy a miniszterelnök a múlt héten a parlamentben tartott beszédében nem hagyott kétséget az iránt, hogy a magyar külpolitika továbbra is az eddigi nézetünk szerint bevált úton fog haladni. A barátainkkal való jóviszony ápolása és kimélyítése nem jelenti azt, hogy el akar-

juk vágni a más államokkal való korrekt kapcsolatok megteremtésének útját.

Magyarország egy állammal szemben sem viseltetik ellenséges érzelmekkel.

Ez az ország 16 év óta állandóan a békét keresi. Természetesen vonatkozik ez a kisantant országaira is, amelyekkel kapcsolatban május 28-án tartott költségvetési beszéde során kijelentette, hogyha Magyarország, mint teljesen egyenjogú fél leülhet a tárgyaló asztalhoz és szerény természetű követeleményei a túldalolon elismerésre találnak, részünkről semmi akadály sem lesz annak, hogy a dunai államok gazdaságilag s talán dővel politikailag is kooperáljanak egymással és a Duna mentén beálljon a valódi biztonságnak és igazi békének az az állapota, amelyet mi őszinte szívből várunk és óhajtunk. Ez más szóval annyit is jelent, hogy bármennyire is óhajtunk a kibékülést, az nem lehet, csak öncél. Nem jelentheti a mostani, általában nem kedvezőtlen politikai s gazdasági helyzetünknek kockázatát, elégtelen politikai és gazdasági ellenszolgáltatások fejében.

Nem jelentheti alacsonyabbrendűségünk megrögzítését és végül nem jelentheti barátaink érdekeinek megsértését.

Örömmel állapította meg a miniszter, hogy szomszédainkól is itt-ott barátságosabb hangokat hallunk Magyarországnak külpolitikájáról és annak elismerését, hogy ez a külpolitika a légkör enyhítéséhez hozzájárul.

Ezért — bár talán még nagy szerelemre lesz szükség — nem mondunk le arról a reményről, hogy a túldalolon végül felülkerekedik a jobb belátás és ezáltal lehetővé válik a gazdasági és politikai érdekek kölcsönös elismerése mellett a mindnyájunk által kívánt kibékülés.

Végül meleg szavakkal emlékezett meg Schmidt osztrák külügyi államtitkár budapesti látogatásáról s bejelentette, hogy a nálunk megkezdett tárgyalások folytatása céljából november 10-e körül Bécsbe utazik, hogy ott

résztegyen azon a hármaskülügyminiszteri tanácskozáson, amelynek összehívását az idén márciusban aláírt római pótjegyzőkönyvek időről-Időre szükségesnek mondták ki. A bécsi megbeszélések befejezése után Ciano gróf olasz külügyminiszter fog felesége kíséretében Budapesten hivatalos látogatást tenni.

Eckhardt Tibor megállapította, hogy a magyar külpolitika mentes minden egyoldalúságtól, annak más államok ellen irányuló éle nincs és a jövőre nézve remélni

engedi minden fennálló barátságok kimélyítését. Lakatos Gyula népszövetségi politikánk problémáival foglalkozott. Buchinger Manó Magyarország olaszbarát irányát támadta. Az európai események általános mérlegelése után tiltakozik a túlzott kötelezettségek vállalása ellen. Görgény István távolkeleti magyar követség felállítását és Budapestben magyar-japán barátság csoport megalakítását sürgette. Rassy Károly nem lát okot nyugtalanságra, de súlyt helyez

mindennemű lekötöttség vállalásának elkerülésére.

Esterházy Mór gróf a külkereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban szövéteszi a dunántúli bortermelők panaszait. Ezután a külügyminiszter válaszolt a felszólalások során felvetett különböző kérdésekre.

A tárgyalást Darányi miniszterelnök beszéde zárta be. Biztosítja Esterházy gróft, hogy az Ausztriába irányuló borexport nehézségeiről, amelyek részben az osztrák szőlőtermelés nagyarányú fejlesztésében lelik magyarizációját, tudomása van és hogy a kormány az elkövetkezendő tárgyalások során mindent el fog követni, hogy ezt a nehéz helyzetet a lehetőség szerint orvosolja. Végül Láng Boldizsár elnök szavait megköszönve kijelentette a miniszterelnök, hogy a kormány és külügyi bizottság együttműködésére mindenkor a legnagyobb súlyt helyezi.

Budapest, október 29. Délután 5 órakor a felsőház külügyi bizottsága ülést tartott. Károlyi Gyula gróf elnök a bizottság nevében meleg szavakkal üdvözölte a miniszterelnököt, aki kijelentette, hogy a külügyi bizottság bizalmára a legnagyobb súlyt helyezi. Külpolitikánk csak akkor lehet eredményes, ha az alapvető kérdésekben teljes az összhang.

Ezek után a külügyminiszter délelőtti expozéjához hasonlóan ismertette a külpolitikai helyzetet. A külügyminiszter felszólalása után elsőnek Szontágh Jenő felsőházi tag szólalt fel, aki főleg az elszakított területeken élő kisebbségek sérelmeivel foglalkozott.

Perényi Zsigmond báró, Balogh Jenő és Teleki Pál gróf az expozé méltatása után ugyan csak a kisebbségvédelem és

a revízió

kérdésének különböző vonatkozásait világították meg.

A miniszterelnök és a külügyminiszter válasza után Károlyi Gyula gróf a bizottság nevében meleg köszönetet fejezte ki a miniszterek felvilágosításáért és biztosította a kormányt a külügyi bizottság legteljesebb bizalmáról. Az ülés 7 órakor ért véget.

Lelki leszerelés nélkül lehetetlen a megbékülés Magyarország és a kisantant között

— hangozlatta Szüllő Géza a cseh parlamentben

Prága, okt. 29. A Ház külügyi bizottságában a külügyminiszter beszámolója nyomán megindult vita során felszólalt Szüllő Géza magyar ellenzéki képviselő is és kitért a volt monarchia területén alakult utódállamok gazdasági egymásrautaltságára. Nehezen tudom elképzelni — mondotta, — Magyarország közeledését olyan csoporthoz, amelynek tagjai egymással olyan céllal kötöttek katonai egyezményeket, hogy örök időkre guszba kössék Magyarországot. Lelki leszerelés nélkül lehetetlen a megbékülés Magyarország és a kisantant között. A dunai kérdés megoldható lesz, ha a cseh köztársaság revízió alá veszi eddigi politikáját. Magyarország nélkül nem oldható meg a dunai kérdés, a külügy-

miniszter úr beszámolójában azt monddta, hogy a jelek szerint Olaszország közeledni akar a kisantanthoz. Szorgos kutatóm ellenére erre az olasz sajtóban sehol sem látok indítókot. Mit jelent az, hogy Csehország cseh politikát követ? Talán azt, amit Belgium mondott, midőn kinyilatkoztatta, hogy csak belga politikát követ, ami pedig egyenértékű volt bizonyos kötelezettségek egyoldalú felmondásával? A külügyminiszter urnak ez a megállapítása a francia és orosz szövetség meglazulását jelenti-e tehát, vagy azt, hogy Csehország tűzőn-vízen keresztül minden más érdeket számításon kívül hagyva, biztos szövetségese Franciaországnak és Szovjetországnak?

Anglia hű marad a be nem avatkozási egyezményhez

Eden külügyminiszter beszámolója az angol parlament őszi első ülésén

London, okt. 29. A hosszú nyári szünet után ma ismét egybegyűlt az angol parlament.

Eden külügyminiszter részletesen tájékoztatta a házat s spanyolországi eseményekről. Az angol kormánynak — mondotta, — mindig az volt a főtervése, hogy a borzalmas polgárháborút Spanyolországra szigetelje el, nehogy egész Európa belekeveredjék a harcokba. A be nem avatkozási politikának van a legtöbb kilátása arra, hogy megóvhassa Európa békéjét. Az egyezmény végrehajtásával kapcsolatban emelt panaszok a moszkvai kormánytól származnak, semmi bizonyíték sincs azonban, amely támogatná a szovjetnek a portugálok ellen felhozott vádjait. A nehézségek ellenére a bizottság továbbra is folytatja munkáját s az egyezményt egyetlen kormány sem mondotta fel.

Hangoztatta a miniszter, hogy Anglia hű marad a be nem avatkozási egyezményhez s ragaszkodik eddigi po-

litikájához, melynek célja az, hogy csökkentse a háborus veszélyt és javított biztonsági vassfüggőnyt teremtsen.

Ormsby-Gore gyarmatügyi miniszter megállapította, hogy a palesztinai helyzet az általános sztrájk megszüntetése óta javult. Okt. 15. óta csak szórványos villongások történtek. Általánosságban az országban újból visszavért a nyugalom.

London, okt. 29. A parlament összeülésétől egyidejűleg Baldwin miniszterelnök kisebbségű kormányalakítást hajtott végre, amit a skóciai miniszter halála tett szükségessé. Utódává Walter Elliot eddigi földművelésügyi minisztert skóciai miniszterre, míg Elliot utódjává Williams Morrison eddigi pénzügyi titkárt nevezték ki földművelésügyi miniszterre. Baldwin miniszterelnök egyszersmind a kabinet tagjává léptette elő Hore Belisha közoktatásügyi minisztert, aki a kabinet legfiatalabb tagja. Edward király valamennyi kinevezést jóváhagyta.

Kun Béla spanyolországi üzelmei

London, okt. 29. A londoni nemzetközi semlegességi bizottság szerda üléséről a Times azt írja, hogy ilyen viharos nemzetközi értekezlet még nem volt. Az angol kormány újabb jegyzeket terjesztett a bizottság elé, amelyben felsorolja a Szovjet Spanyolországba történt fegyverszállításainak egyes eseteit. A jegyzék az angol megfigyelők megáfolthatatlan jelentéseire támaszkodik, amelyeket a miniszterács keddi ülésén felülvizsgált. A lap nagy jelentőséget tulajdonít ennek a jegyzéknek.

A londoni portugál nagykövet esütőtökön mindkét jegyzékének teljes szövegét nyilvánosságra hozta. Az első jegyzék, amelynek tartalma már részben ismeretes volt, a Szovjet spanyolországi munkájának néhány figyelemreméltó részletét ismerteti. A jegyzék leírja, hogy a kommunista internacionálé február 27-iki gyűlésén Kun Béla és Loszovszkit tekintélyes pénzeszegekkel látta el és a következő megbízásokkal küldte Spanyolországba:

- 1. Kényszeríték ki Zamora elnök lemondását. 2. Alakítsanak munkásokból és parasztokból parancsuralmi kormányt. 3. Sajátítsák ki az állam részére az összes földbirtokot; államosítsák a bankokat, hányákat, gyárakat,

- stb. 4. Oszlassák fel a polgáriári pártokat. 5. Csináljanak rémuralmat. 6. Alakítsák meg a miliciát. 7. Rombolassák le a templomokat és kolostorokat. 8. Alakítsák meg a vörös hadsereget. 9. Robbantassanak ki háborút Portugáliával s ez lesz a forradalmi hadsereg erőpróbája.

MAURRAST LETARTÓZTATTÁK

Páris, október 29. Csütörtök délután letartóztatták Maurrast, a királpártiak vezérét, amint éppen kilépett az étteremből. Gyilkosságra való izgatás miatt 11 havi börtönre ítélték s fellebbezését ma délután a semmitűszék elvetette. Maurrast azonnal bezárárták a börtönbe.

A reformáció szombati emléknapja miatt szombati lapunk három napig marad az olvasó kezében. Kérjük t. hirdetőinket, hogy apró és egyéb hirdetésüket péntek folyamán juttassák el kiadóhivatalunkhoz.

Károly király a félelmek városában

Prága, okt. 29. Károly román király esütőtökön délelőtt Mihály trónörökös társaságában rövid látogatást tett Lanyban Massaryk volt elnökénél. A látogatás után a király a trónörökös, sel együtt résztvett a lanyi vadaskertben rendezett dányvad- és mullon-vadászaton. A vadászaton a király kíséretének tagjain kívül résztvett a kormány több tagja is.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph a román király prágai látogatásával kapcsolatban „Károly király a félelmek városában” cím alatt a következőket írja:

A király látogatását a félelem uralja. A csehszlovákok és a románok félnek a fasiszta államok növekvő hatalmától.

Csehszlovákia attól fél, hogy Románia cserbenhagyja. Mindenki attól fél, hogy Károly királyt prágai látogatása alatt baj érheti. A kisantant egységét hangsúlyozó tüntetésen csak két állam vett részt, a harmadik társ. — Jugoszlávia távollétével tüntet. A Károly király életének megvédésére tett óvintézkedések még a „szabadságszerető” Csehszlovákiában is példátlanok. Az összes hivatalos ünnepeket szédítő iramban pergetik le, a közönséget lehetőleg távol tartják a királytól. Benes és Károly király találkozója a prágai pályaudvaron alig néhány percig tartott, aztán mindketten sűrű csapatkordon között robtak végig Prága utcáin.

A világitási vállalatnál nem politizálnak

— vallotta a Bíró-per tárgyalásán a tanuk zöme — Csak a Magyar Jövő Szövetség elnöke hangoztatta, hogy a szövetség tagjainak száma százról 15-re apadt a vállalatnál

A télen röpirat jelent meg, amelyet Bíró Gyula szerkesztett és amelyben éles vádakkal illette a Világitási Vállalat vezetését. — Nyílt levelet intézett Aberle Raymond igazgatóhoz, amelyben azt a vádat hangoztatta, hogy a Világitási Vállalat a kommunizmus melegágya, a nemzeti érzelmi alkalmazottakat elnyomják és csak a baloldalhoz tartozókat engedik érvényesülni. Bíró szerint a vállalatnál minden magyar megmozdulást elnyomnak, az igazgató zsidó titkár által hagyja magát befolyásolni és a főgépész egy gyűlölt pollyak, Weber Vilmos.

A nyílt levél állításai miatt a Világitási Vállalat sajtópert indított Bíró Gyula ellen. Az ügyben már tartott főtárgyalást egy alkalommal a büntetőtörvényszék Tokay-tanácsa s akkor a felek kérésére elrendelte a valódiság bizonyítását és az ellenbizonyítást. — Csütörtökön tartották meg az ügyben az újabb főtárgyalást s ekkor a tanuk egész serege vonult fel.

Először Zsolt Béla volt főszerelő, aki jelenleg, mint műszaki tisztviselő teljesít szolgálatot a vállalatnál, állott tanuként a bíróság elé. Vallomásaiban azt adta elő, hogy

a Világitási Vállalat alkalmazottai között nagy politikai elkülönülés van.

Azelőtt hatalmas arányokban fejlődött a szociáldemokrata mozgalom, de pár évvel ezelőtt a Magyar Jövő Szövetség nyomult előtérbe és sok tagot szerzett. A legutóbbi időben viszont ismét a szociáldemokraták kerekedtek felül s a baloldali párthoz toledott az alkalmazottak nagyobb többsége. Az elnök kérdésére kijelentette, hogy

a vállalatnál — ellentétben Bíró Gyula állításával — nincsenek ázsiai állapotok

és arról sem tud, hogy valakit elbocsátottak volna a vállalatból abból az okból, mert az illető a Magyar Jövő Szövetség tagja.

Szabó Gyula tisztviselő a következő tanu, aki kijelenti, hogy tagja a Magyar Jövő Szövetségnek. Szerinte Kovács József, a vízműosztály főnöke súlyos szabálytalanságot követett el, éveken keresztül lopta a vizet, de semmi baja nem történt, sőt még emelték is a fizetését. Azt azonban nem

tudja, hogy más esetekben nem tolták meg a visszaéléseket és

arról sincs tudomása, hogy politikai állásfoglalása miatt bár kinek el kellett volna hagyni állását.

A védőnek arra a kérdésére, hogy kinek vannak nagyobb összegű tartozásai a Világitási Vállalat szemből, kijelenti, hogy erre nem tud pontosan visszaemlékezni, hiszen sokan tartoznak. — Annyi azonban tény, hogy sokkal tartozik dr. Láng Sándor nyugalmazott tiszti főorvos és Vági István, az ipartestület volt elnöke. — A követeléseket azonban csak azoknak írják le, akiken nem lehet behajtani.

Ezután Szegedy Gyula helyettes igazgató tesz tanuvallomást és kijelenti, hogy tud az alkalmazottak politikai elkülönödéséről. De

azért mert valaki tagja volt a Magyar Jövő Szövetségnek, nem volt senkinek bántódása.

Baukovác Alfréd igazgatóhelyettes baloldali érzelmeit is ismerteti, de Baukovác Alfréd politikai nézetei miatt senkit sem helyezt el előnybe. Tud arról is, hogy körülbelül hét esztendővel ezelőtt egy karácsonyi ünnepélyen a vállalat munkásai nem akarták elnevelni a Himnuszot s arra hívatkoztak, hogy nem tudják a dallamát. Ez olyan kínos eset volt, hogy kikapartak végül is egy megalakítandó önképzőkörnek a gondolata, hol a vállalat alkalmazottainak hazafias érzelmeit lehet fejleszteni. Ez az önképzőkör meg is alakult és 6 éven keresztül volt az elnöke s csak most, ezelőtt öt nappal választották helyette új elnököt.

Juhász Gusztáv dr. a Magyar Jövő Szövetség egyik vezetője tesz ezután tanuvallomást, majd Zellinger Ede kihallgatása következik. Zellinger nem tud semmi konkrétumot, csak arról hallott, hogy a vállalat önképzőkörében főként a baloldali érzelmi alkalmazottak találkoztak.

Békéssy László műszaki tanácsos, a Világitási Vállalat főmérnöke tanuvallomásaiban előadja, hogy 150 ember dolgozik a keze alatt, de nem tud arról, hogy az emberek milyen politikai nézetet vallanak.

A vállalatnál ugyanis a hivatalos időben senki sem politizál.

Nem tud arról sem, hogy a vállalatnál a szabadkőműves eszmét, vagy a nemzetközi pártokat támogatnák. De annak sem volt semmi baja, aki belépett a Magyar Jövő Szövetségbe.

Juhász Gyula villanyszerelő tanuvallomása után az elnök ebéd-szünetet rendelt el és a tárgyalás folytatását délutánra tűzte ki.

Tóth István villanyszerelő tanuvallomásaiban előadta, hogy mikor nem tudta kifizetni a villanyszámláját, kikapcsolták a villanyt a lakásában. Ő ezt

annak tulajdonítja, hogy a Magyar Jövő Szövetségnek a tagja.

Azt is hallotta, hogy Baukovác igazgató benne van a cionista egyesületben.

Dr. Lengyel Zoltán OTI főorvos nem tud Bíró Gyula által felhozott vádakról. Elmondotta, hogy Baukovác igazgató nem engedte az ő választási listáját körözteni a gyárban. Mikor ő ennek okáról megkérdezte Baukovácot, az igazgató azt felelte, hogy

nem enged politikát bevinni a vállalatba.

Tasnádi Kovács Sándor elektrotechnikus kijelenti, hogy öt mellőzés érte a vállalat részéről. De őt már akkor is mellőzték, mikor még nem volt meg a Magyar Jövő Szövetség.

Horváth Ferenc műszaki vállalkozó elmondotta, hogy hallomásból értesült arról, hogy a vállalat mellőzi a Magyar Jövő embereit.

Ő maga részéről nem tapasztalt mellőzést,

mert mikor munkára jelentkezett, azonnal támogatták és adtak neki munkát.

Tóth József máv. nyugdíjas nem tud a vádakról semmit.

Madarász János pénzeszedő előadta, hogy 10 év óta van a vállalatnál alkalmazásban, de semmiféle mellőzésről, üldözéssel nem tud.

Senkit nem üldöznek a párt állása miatt.

Lakatos János máv. segéd tiszt és Szabó Lajos a vállalat volt gépésze, nem tudtak semmit Bíró által felhozott vádakról. Szabó egy részeg embertől hallotta, hogy Weber szociáldemokrata.

Kerékgyártó László kereskedő azt vallotta, hogy a Magyar Jövő

V E S Z E K

közvetlen uradalmaktól

Kanadai nyárfa, éger, hárs és diórönköket,

egész termelést. Ajánlatok »Készpénz« jellegre TENZER hirdetőjébe, Budapest, IV., Szervita-tér 8. szám.

Szövetségben hallott a vádakról. Tudomása van arról, hogy Weber főgépész összetűzött Zellinger Bélával, de ez még a Magyar Jövő Szövetség létezése előtt történt.

Hegedűs Károly máv. nyugdíjas nem tud semmi lényegeset.

Kövendy Ferenc gépváltó előadta, hogy 12 éve van a vállalatnál.

de semmiféle hazafiatlan magatartásról, üldözéssel nincs tudomása.

Boldzsár István pénzeszedő, Belső Károly óraleolvasó, Hart Sándor pénzeszedő, Perisits Pál tisztviselő és Horka Márton villanyszerelő üzemtulajdonos elmondották, hogy semmiféle politikai különbségtételről, üldözéssel nem tudnak.

Baukovác igazgató felfogása az volt, hogy a közüzemekben nincs politika.

Lukács Ernő es. és kir. kamarás, nyugalmazott huszárőrnagy elmondotta, hogy Lóránd titkár már hosszú idő óta ismeri, mindig hazafias embernek ismerte.

Balassa Sándor, a »Debreceeni Hírlap« főszerkesztője is úgy vallott, hogy a Világitási Vállalat igazgatóit hazafias embereknek ismeri.

Dr. Szabó Sándor, a Magyar Jövő Szövetség elnöke vallomásaiban azt hangoztatta, hogy a Magyar Jövő szervezkedését a világitási vállalatnál elnémitották. Először

százon felül is volt azoknak a vállalati alkalmazottaknak a száma, akik tagjai voltak a szövetségnek, de ez a létszám legutóbb tizenöt — tizenhatra apadt.

Szabó Sándor dr. kihallgatása este nyolc órakor fejeződött be s ekkor Tokay tanácselnök kihirdette, hogy felbeszákítja a tárgyalást és folytatását szerdán reggel 9 órára tűzi ki.

Időjóslás

Még erős északi szél, sok helyen eső, havaseső, a hegyekben hó. A hőmérséklet keleten is süllyed, a Dunántúlon szélvédett helyeken fagy és reggeli köd lesz.

Ma nagy premier!

BULLA ELMA idej egyetlén szenzációs **MAGYAR FILMJE**

„Én voltam”

Meller Rózsai „VALLOMAS” c. darabja

izgalmas bűnügyi történet

BULLA ELMA, TÖRZS JENŐ, URAY TIVADAR, KISS FERENC, ERDELYI MICI, CSORTOS Vaszary, Boray, Baló és Szigeti Jenő főszereplésével a

Hungária

filmszínházban.

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

jük vágni a más államokkal való korrekt kapcsolatok megteremtésének útját.

Magyarország egy állammal szemben sem viseltetik ellenséges érzelmekkel.

Ez az ország 16 év óta állandóan a békét keresi. Természetesen vonatkozik ez a kisantant országaira is, amelyekkel kapcsolatban május 28-án tartott költségvetési beszéde során kijelentette, hogyha Magyarország, mint teljesen egyenjogú fél leülhet a tárgyaló asztalhoz és szerény természetű követeleményei a túldoldalon elismérésre találhatnak, részünkről semmi akadály sem lesz annak, hogy a dunai államok gazdaságilag s talán dőlvé politikailag is kooperáljanak egymással és a Duna mentén beálljon a valódi biztonságnak és igazi békének az az állapota, amelyet mi őszinte szívből várunk és óhajtunk. Ez más szóval annyit is jelent, hogy bármennyire is óhajtunk a kibékülést, az nem lehet, csak öncél. Nem jelentheti a mostani, általában nem kedvezőtlen politikai s gazdasági helyzetünknek kockázatát, elégtelen politikai és gazdasági ellenszolgáltatások fejében.

Nem jelentheti alacsonyabbrendűségünk megrögzítését és végül nem jelentheti barátaink érdekeinek megsértését.

Örömmel állapította meg a miniszter, hogy szomszédainknál is itt-ott barátságosabb hangokat hallunk Magyarországi külpolitikájáról és annak elismerését, hogy ez a külpolitika a légkör enyhítéséhez hozzájárul.

— Ezért — bár talán még nagy méretemre lesz szükség — nem mondunk le arról a reményről, hogy a túldoldalon végül felülkerekedik a jobb belátás és ezáltal lehetővé válik a gazdasági és politikai érdekek kölcsönös elismerése mellett a mindnyájunk által kívánt kibékülés.

Végül meleg szavakkal emlékezett meg Schmidt osztrák külügyi államtitkár budapesti látogatásáról s bejelentette, hogy a nálunk megkezdett tárgyalások folytatása céljából november 10-e körül Bécsbe utazik, hogy ott

résztegyen azon a hármas külügyminiszteri tanácskozáson, amelynek összehívását az idén márciusban aláírt római pótjegyzőkönyvek időről-Időre szükségesnek mondták ki.

A bécsi megbeszélések befejezése után Ciano gróf olasz külügyminiszter fog felesége kíséretében Budapesten hivatalos látogatást tenni.

Eckhardt Tibor megállapította, hogy a magyar külpolitika mentes minden egyoldalúságtól, annak más államok ellen irányuló éle nincs és a jövőre nézve reméli

engedi minden fennálló barátságok kimélyítését. Lakatos Gyula népszövetségi politikánk problémáival foglalkozott. Buchinger Manó Magyarország olaszbarát irányát támogatta. Az európai események általános mérlegelése után tiltakozik a túlzott kötelezettségek vállalása ellen. Görgey István távolkeleti magyar követség felállítását és Budapesten magyar-japán barátsági csoport megalakítását sürgette. Rassy Károly nem lát okot nyugtalanságra, de súlyt helyez

mindennemű lekötöttség vállalásának elkerülésére.

Esterházy Mór gróf a külkereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban szót tesz a dunántúli bortermelők panaszait. Ezután a külügyminiszter válaszolt a felszólalások során felvetett különböző kérdésekre.

A tárgyalást Darányi miniszterelnök beszéde zárta be. Biztosítja Esterházy gróft, hogy az Ausztriába irányuló borexport nehezségeiről, amelyek részben az osztrák szőlőtermelés nagyarányú fejlődésében lelik magyarizátumát, tudomása van és hogy a kormány az elkövetkezendő tárgyalások során mindent el fog követni, hogy ezt a nehéz helyzetet a lehetőség szerint orvosolja. Végül Láng Boldizsár elnök szavait megköszönve kijelentette a miniszterelnök, hogy a kormány és külügyi bizottság együttműködésére mindenkor a legnagyobb súlyt helyezi.

Budapest, október 29. Délután 5 órakor a felsőház külügyi bizottsága ülést tartott. Károlyi Gyula gróf elnök a bizottság nevében meleg szavakkal üdvözölte a miniszterelnököt, aki kijelentette, hogy a külügyi bizottság bizalmára a legnagyobb súlyt helyezi. Külpolitikánk csak akkor lehet eredményes, ha az alapvető kérdésekben teljes az összhang.

Ezek után a külügyminiszter délelőtti expozéjához hasonlóan ismertette a külpolitikai helyzetet. A külügyminiszter felszólalása után elsőnek Szontágh Jenő felsőházi tag szólalt fel, aki főleg az elszakított területeken élő kisebbségek sérelmeivel foglalkozott.

Perényi Zsigmond báró, Balogh Jenő és Teleki Pál gróf az expozé méltatása után ugyan-
csak a kisebbségvédelem és a revízió

kérdésének különböző vonatkozásait világították meg.

A miniszterelnök és a külügyminiszter válasza után Károlyi Gyula gróf a bizottság nevében meleg köszönetét fejezte ki a miniszterek felvilágosításáért és biztosította a kormányt a külügyi bizottság legteljesebb bizalmáról.

Az ülés 7 órakor ért véget.

Lelki leszerelés nélkül lehetetlen a megbékülés Magyarország és a kisantant között

— hangoztatta Szüllő Géza a cseh parlamentben

Prága, okt. 29. A Ház külügyi bizottságában a külügyminiszter beszámolója nyomán megindult vita során felszólalt Szüllő Géza magyar ellenzéki képviselő is és kitért a volt monarchia területén alakult utódállamok gazdasági egymásrautaltságára. Nehezen tudom elképzelni — mondotta, — Magyarország közeledését olyan esoporthoz, amelynek tagjai egymással olyan céllal kötöttek katonai egyezményeket, hogy örök időkre guzsa kössék Magyarországot. Lelki leszerelés nélkül lehetetlen a megbékülés Magyarország és a kisantant között. A dunai kérdés megoldható lesz, ha a cseh köztársaság revízió alá veszi eddigi politikáját. Magyarország nélkül nem oldható meg a dunai kérdés. A külügy-

miniszter úr beszámolójában azt mondta, hogy a jelek szerint Olaszország közeledni akar a kisantant felé. Szorgos kiutalásom ellenére erre az olasz sajtóban sehol sem látok indítókat. Mit jelent az, hogy Csehország cseh politikát követ? Talán azt, amit Belgium mondott, midőn kinyilatkoztatta, hogy csak belga politikát követ, ami pedig egyenértékű volt bizonyos kötelezettségek egyoldalú felmondásával? A külügyminiszter urnak ez a megállapítása a francia és orosz szövetség meglazulását jelenti-e tehát, vagy azt, hogy Csehország tűzőn-vízben keresztül minden más érdeket számításon kívül hagyva, biztos szövetségese Franciaországnak és Szovjetországnak?

Anglia hű marad a be nem avatkozási egyezményhez

Eden külügyminiszter beszámolója az angol parlament őszi első ülésén

London, okt. 29. A hosszú nyári szünet után ma ismét egybegyűlt az angol parlament.

Eden külügyminiszter részletesen tájékoztatta a házat a spanyolországi eseményekről. Az angol kormánynak — mondotta, — mindig az volt a főtervése, hogy a borzalmas polgárháborút Spanyolországra szigetelje el, ne hogy egész Európa belekeveredjék a harcokba. A be nem avatkozási politikának van a legtöbb kilátása arra, hogy megóvhassa Európa békéjét. Az egyezmény végrehajtásával kapcsolatban emelt panaszok a moszkvai kormánytól származnak, semmi bizonyíték nincs azonban, amely támogatná a szovjetnek a portugálok ellen felhozott vádjait. A nehézségek ellenére a bizottság továbbra is folytatja munkáját s az egyezményt egyetlen kormány sem mondotta fel.

Hangoztatta a miniszter, hogy Anglia hű marad a be nem avatkozási egyezményhez s ragaszkodik eddigi po-

litikájához, melynek célja az, hogy csökkentse a háborús veszélyt és javított biztonsági vasszfűgőnyt teremtsen.

Ormsby-Gore gyarmatiügyi miniszter megállapította, hogy a palesztinai helyzet az általános sztrájk megszüntetése óta javult. Okt. 15. óta csak szórványos villongások történtek. Általánosságban az országban újból visszatért a nyugalom.

London, okt. 29. A parlament összeülésétől egyidejűleg Baldwin miniszterelnök kisebbmértetű kormányalakítást hajtott végre, amit a skóciai miniszter halála tett szükségessé. Utódává Walter Elliot eddigi földművelésügyi minisztert skóciai miniszterré, míg Elliot utódjává Williams Morrison eddigi pénzügyi titkárt nevezték ki földművelésügyi miniszterre. Baldwin miniszterelnök egyszersmind a kabinet tagjává léptette elő Hore Belisha közoktatásügyi minisztert, aki a kabinet legfiatalabb tagja. Edward király valamennyi kinevezést jóváhagyta.

Kun Béla spanyolországi üzelmei

London, okt. 29. A londoni nemzetközi semlegességi bizottság szerda-
ülésétől a Times azt írja, hogy ilyen viharos nemzetközi értekezlet még nem volt. Az angol kormány újabb jegyzeket terjesztett a bizottság elé, amelyben felsorolja a Szovjet Spanyolországba történt fegyverszállításainak egyes esetét. A jegyzék az angol megfigyelők megafolhatóan jelentéseire támaszkodik, amelyeket a miniszterács keddi ülésén felülvizsgált. A lap nagy jelentőséget tulajdonít ennek a jegyzéknek.

A londoni portugál nagykövet esü-
förtökön mindkét jegyzéknek teljes szövegét nyilvánosságra hozta. Az első jegyzék, amelynek tartalma már részben ismeretes volt, a Szovjet spanyolországi munkájának néhány figyelemreméltó részletét ismerteti. A jegyzék leírja, hogy a kommunista internacionálé február 27-iki gyűlésén Kun Béla és Loszovszkij tekintélyes pénzeszegekkel látta el és a következő megbeszélésekkel küldte Spanyolországba:

1. Kényszerítésék ki Zamora elnök lemondását. 2. Alakítsanak munkásokból és parasztekból parancsuralmi kormányt. 3. Sajtóítsák ki az állam részére az összes földbirtokokat; államosítsák a bankokat, bányákat, gyárakat, munkhoz.

stb. 4. Oszlassák fel a polgári pártokat. 5. Csináljanak rómuralmat. 6. Alakítsák meg a miliciát. 7. Romboltassák le a templomokat és kolostorokat. 8. Alakítsák meg a vörös hadsereget. 9. Robantsanak ki háborút Portugáliával s ez lesz a forradalmi hadsereg erőpróbája.

MAURRAST LETARTÓZTATTÁK

Páris, október 29. Csütörtök délután letartóztatták Maurrast, a királypártiak vezérét, amint éppen kilépett az étteremből. Gyilkosság-ra való ígátás miatt 11 havi börtönre ítélték s fellebbezését ma délután a semmitörvényszék elvetette. Maurrast azonnal bezárálták a börtönbe.

A reformáció szombati emlék-
ünnepe miatt szombati lapunk három napig marad az olvasó kezében. Kérjük t. hirdetőinket, hogy apró és egyéb hirdetéseiket péntek folyamán juttassák el kiadóhivatalunkhoz.

Károly király a félelmek városában

Prága, okt. 29. Károly román király esüörtökön délelőtt Mihály trónörökös társaságában rövid látogatást tett Lanyban Massaryk volt elnöknel. A látogatás után a király a trónörökös sél együtt részvett a lany vadaskertben rendezett dámvad-és muflon-vadászaton. A vadászaton a király kíséretének tagjain kívül résztvett a kormány több tagja is.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph a román király prágai látogatásával kapcsolatban „Károly király a félelmek városában” cím alatt a következőket írja:

A király látogatását a félelem uralja. A csehszlovákok és a románok félnék a fasiszta államok növekvő hatalmától.

Csehszlovákia attól fél, hogy Románia eserbenhagyja. Mindenki attól fél, hogy Károly királyt prágai látogatása alatt haj érheti. A kisantant egységét hangsúlyozó tüntetésen csak két állam vett részt, a harmadik társ, — Jugoszlávia távollétével tüntet. A Károly király életének megvédésére tett óvintézkedések még a „szabadságszerető” Csehszlovákiában is példátlanok. Az összes hivatalos ünnepeket szedítő iramban pergetik le, a közönséget lehetőleg távol tartják a királytól. Bénes és Károly király találkozása a prágai pályaudvaron alig néhány percig tartott, azután mindketten sűrű csapatkordon között robotgáltak végig Prága utcáin.

A világitási vállalatnál nem politizálnak

— vallotta a Biró-per tárgyalásán a tanuk zöme — Csak a Magyar Jövő Szövetség elnöke hangoztatta, hogy a szövetség tagjainak száma százról 15-re apadt a vállalatnál

A télen röpirat jelent meg, amelyet Biró Gyula szerkesztett és amelyben éles vádakkal illette a Világitási Vállalat vezetését. — Nyílt levelet intézett Aberle Raymond igazgatóhoz, amelyben azt a vádat hangoztatta, hogy a Világitási Vállalat a kommunizmus melegágya, a nemzeti érzelmű alkalmazottakat elnyomják és csak a baloldalhoz tartozókat engedik érvényesülni. Biró szerint a vállalatnál minden magyar megmozdulást elnyomnak, az igazgató zsidó titkár által hagyja magát befolyásolni és a főgépész egy gyűlölt pollyak, Weber Vilmos.

A nyílt levél állításai miatt a Világitási Vállalat sajtópert indított Biró Gyula ellen. Az ügyben már tartott főtárgyalást egy alkalommal a büntetőtörvényszék Tokay-tanácsa s akkor a felek kérésére elrendelte a valódiság bizonyítását és az ellenbizonyítást. — Csütörtökön tartották meg az ügyben az újabb főtárgyalást s ekkor a tanuk egész serege vonult fel.

Először Zsolt Béla volt főszereplő, aki jelenleg, mint műszaki tisztviselő teljesít szolgálatot a vállalatnál, állott tanuként a bíróság elő. Vallomásaiban azt adta elő,

a Világitási Vállalat alkalmazottai között nagy politikai elkülönülés van.

Az előtt hatalmas arányokban fejlődött a szociáldemokrata mozgalom, de pár évvel ezelőtt a Magyar Jövő Szövetség nyomult előtérbe és sok tagot szerzett. A legutóbbi időben viszont ismét a szociáldemokraták kerekedtek felül s a baloldali párthoz tolódtak az alkalmazottak nagyobb többsége. Az elnök kérdésére kijelentette, hogy

a vállalatnál — ellentétben Biró Gyula állításával — nincsenek ázsiai állapotok

és arról sem tud, hogy valakit elbocsátottak volna a vállalatból abból az okból, mert az illető a Magyar Jövő Szövetség tagja.

Szabó Gyula tisztviselő a következő tanu, aki kijelenti, hogy tagja a Magyar Jövő Szövetségnek. Szerinte Kovács József, a vízműosztály főnöke súlyos szabálytalanságot követett el, éveken keresztül lopta a vizet, de semmi baja nem történt, sőt még emelték is a fizetését. Azt azonban nem

tudja, hogy más esetekben nem tolták meg a visszaéléseket és

arról sincs tudomása, hogy politikai állásfoglalása miatt bár kinek el kellett volna hagyni állását.

A védőnek arra a kérdésére, hogy kinek vannak nagyobb összegű tartozásai a Világitási Vállalatnál szemben, kijelenti, hogy erre nem tud pontosan visszaemlékezni, hiszen sokan tartoznak. — Annyi azonban tény, hogy sokkal tartozik dr. Láng Sándor nyugalmazott tiszti főorvos és Vági István, az ipartestület volt elnöke. — A követeléseket azonban csak azoknak írják le, akiken nem lehet behajtani.

Ezután Szegedy Gyula helyettes igazgató tesz tanuvallomást és kijelenti, hogy tud az alkalmazottak politikai elkülönüléséről. De

azért mert valaki tagja volt a Magyar Jövő Szövetségnek, nem volt senkinek bántódása.

Baukovác Alfréd igazgatóhelyettes baloldali érzelmeit is ismerteti, de Baukovác Alfréd politikai nézetei miatt senkit sem helyezett előnybe. Tud arról is, hogy körülbelül hét esztendővel ezelőtt egy karácsonyi ünnepélyen a vállalat munkásai nem akarták énekelni a Himnuszt s arra hivatkoztak, hogy nem tudják a dallamát. Ez olyan kínos eset volt, hogy kikaparták végül is egy megalakítandó önképzőkörnek a gondolata, hol a vállalat alkalmazottainak hazafias érzelmeit lehet fejleszteni. Ez az önképzőkör meg is alakult és 6 éven keresztül volt az elnöke s csak most, ezelőtt öt nappal választották helyette új elnököt.

Juhász Gusztáv dr. a Magyar Jövő Szövetség egyik vezetője tesz ezután tanuvallomást, majd Zellinger Ede kihallgatása következik. Zellinger nem tud semmi konkrétumot, csak arról hallott, hogy a vállalat önképzőkörében főként a baloldali érzelmű alkalmazottak találkoztak.

Békessy László műszaki tanácsos, a Világitási Vállalat főmérnöke tanuvallomásaiban előadja, hogy 150 ember dolgozik a keze alatt, de nem tud arról, hogy az emberek milyen politikai nézetet vallanak.

A vállalatnál ugyanis a hivatalos időben senki sem politizál.

Nem tud arról sem, hogy a vállalatnál a szabadkőműves eszmét, vagy a nemzetközi pártokat támogatják. De annak sem volt semmi baja, aki belépett a Magyar Jövő Szövetségbe.

Juhász Gyula villanyszerelő tanuvallomása után az elnök ebéd-szünetet rendelt el és a tárgyalás folytatását délutánra tűzte ki.

Tóth István villanyszerelő tanuvallomásaiban előadta, hogy mikor nem tudta kifizetni a villanyszámját, kikapcsolták a villanyt a lakásában. Ő ezt

annak tulajdonítja, hogy a Magyar Jövő Szövetségnek a tagja.

Azt is hallotta, hogy Baukovác igazgató benne van a cionista egyesületben.

Dr. Lengyel Zoltán OTI főorvos nem tud Biró Gyula által felhozott vádakról. Elmondotta, hogy Baukovác igazgató nem engedte az ő választási listáját köröztetni a gyárban. Mikor ő ennek okáról megkérdezte Baukovácot, az igazgató azt felelte, hogy

nem enged politikát bevinni a vállalatba.

Tasnádi Kovács Sándor elektrotechnikus kijelenti, hogy őt mellőzés érte a vállalat részéről. De őt már akkor is mellőzték, mikor még nem volt meg a Magyar Jövő Szövetség.

Horváth Ferenc műszaki vállalkozó elmondotta, hogy hallomásból értesült arról, hogy a vállalat mellőzi a Magyar Jövő embereit.

Ő maga részéről nem tapasztalt mellőzést,

mert mikor munkára jelentkezett, azonnal támogatták és adtak neki munkát.

Tóth József máv. nyugdíjas nem tud a vádakról semmit.

Madarász János pénzeszedő előadta, hogy 10 év óta van a vállalatnál alkalmazásban, de

semmiféle mellőzésről, üldözésről nem tud.

Senkit nem üldöznek a párt állása miatt.

Lakatos János máv. segédtiszt és Szabó Lajos a vállalat volt gépésze, nem tudtak semmit Biró által felhozott vádakról. Szabó egy részeg embertől hallotta, hogy Weber szociáldemokrata.

Kerékgyártó László kereskedő azt vallotta, hogy a Magyar Jövő

V E S Z E K

közvetlen uradalmaktól

Kanadai nyárfa, éger, hárs és diórönköket,

erész termelést. Ajánlatok «Készpénz» jellegre TENZER hirdetőjébe, Budapest, IV., Szervita-tér 8. szám.

Szövetségben hallott a vádakról. Tudomása van arról, hogy Weber főgépész összetűzött Zellinger Bélával, de ez még a Magyar Jövő Szövetség létezése előtt történt.

Hegedűs Károly máv. nyugdíjas nem tud semmi lényegeset.

Kövendy Ferenc gépváltó előadta, hogy 12 éve van a vállalatnál.

de semmiféle hazafiatlan magatartásról, üldözésről nincs tudomása.

Boldzsár István pénzeszedő, Bedő Károly óralovász, Hart Sándor pénzeszedő, Perisits Pál tisztviselő és Horka Márton villanyszerelő üzemtulajdonos elmondották, hogy semmiféle politikai különbségtételről, üldözésről nem tudnak.

Baukovác igazgató felfogása az volt, hogy a közüzemekben nincs politika.

Lukács Ernő es. és kir. kamarás, nyugalmazott huszárnagy elmondotta, hogy Lóránd titkár már hosszú idő óta ismeri, mindig hazafias embernek ismerte.

Balassa Sándor, a «Debreceni Hírlap» főszerkesztője is úgy vallott, hogy a Világitási Vállalat igazgatóit hazafias embereknek ismeri.

Dr. Szabó Sándor, a Magyar Jövő Szövetség elnöke vallomásaiban azt hangoztatta, hogy a Magyar Jövő szervezkedését a világitási vállalatnál elnémitották. Először

százon felül is volt azoknak a vállalati alkalmazottaknak a száma, akik tagjai voltak a szövetségnek, de ez a létszám legutóbb tizenöt — tizenhatra apadt.

Szabó Sándor dr. kihallgatása este nyolc órakor fejeződött be s ekkor Tokay tanácselnök kihirdette, hogy félbeszakítja a tárgyalást és folytatását szerdán reggel 9 órára tűzi ki.

Időjósítás

Még erős északi szél, sok helyen eső, havaseső, a hegyekben hó. A hőmérséklet keleten is süllyed, a Dunántúlon szélvédett helyeken fagy és reggeli köd lesz.

Ma nagy premier!

BULLA ELMA idej egyetlen szenzációs **MAGYAR FILMJE**

„Én voltam” izgalmas bűnügyi történet

Meller Rózi „VALLOMAS” c. darabja

BULLA ELMA, TÖRZS JENŐ, URAY TIVADAR, KISS FERENC, ERDELYI MICI, CSORTOS, Vaszary, Boray, Baló és Szigeti Jenő főszereplésével a

Hungária

filmszínházban.

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

Szivós kitartás és szenvedni tudás teszi méltóvá az ifjúságot a nemzet szolgálatára

Szily államtitkár avatta fel ma a kormányzógyűrés doktorokat

Csütörtökön délelőtt 11 órakor, a kormányzó képviselőjében dr. Szily Kálmán államtitkár jelenlétében avatták „sub auspiciis Gubernatoris” doktorra Végh József és Némegy Lajos bölcsészeket.

Az ünnepi díszit öltött egyetem folyosóin háromnegyed tizenegy órakor előkelő közönség gyülekezett és hamarosan megöltöztette az ünnepi díszbe öltözött díszudvar. A díszudvar jobb oldali karzatán a kollégiumi kántus, a baloldalon az egyetemi ifjúság és a bajtársi egyesületek zászlós küldöttségei helyezkedtek el. A közönség soráiban megjelent Maklár Károly püspök helyettes a ref. egyház, dr. Kölesy Sándor polgármester és dr. Balogh Sándor tanácsnok a város, dr. Nábráczky Béla főjegyző a vármegye képviselőjében, mögöttük az egyetem tanárai és az avató tanácsok hozzátartozói foglaltak helyet.

11 óra után néhány perccel vonult be dr. Tankó Béla e. i. rektor vezetésével a díszbe öltözött egyetemi tanács. A Magyar Hiszekegy elnöklése után amelyet a kollégiumi kántus adott elő, Tankó Béla dr. rektor nyitja meg az egyetem ünnepi avató ülést. A rektor szavai után dr. berei Soó Rezső a bölcsészkar e. i. dékánja méltatja az avató tanácsok eddigi tanulmányait és irodalmi munkásságát. Dr. berei Soó Rezső és dr. Kreiker Aladár egyetemi professzorok kísérték a kormányzó képviselőjét, dr. Szily Kálmán államtitkár a terembe dr. Papp Szilárd Egon miniszteri tanácsos és Lám Dezso rendőrfőkapitány helyettes kíséretében.

Az egyetem hagyományai szerint mindkét avatandó egy, egy részt olvas fel a doktori értekezéséből, majd ezt befejezve leteszik az esküt, amelynek szövegét dr. Erdőss Károly hittudományi dékán olvasta elő. Eskütel után a szokásos aktussal, kézfogással avatta az egyetemi tanács doktorra és jelöltet. Némegy Lajos megköszönte az avatást és átvette a diplomát, majd a diplomával kezükben a kormányzó képviselője elé vonultak.

Dr. Szily Kálmán államtitkár beszéd kíséretében nyújtotta át az új doktoroknak a kormányzó kitüntetését. Beszédében rámutatott, hogy az univerzitás fogalma inkább a tanárok és tanulók társaságának kifejezője, mely egy kétoldalu szerződésben nyilvánul meg. A tanár adja a tudományok egy részét, nevele a tudományos gondolkodásra, utat nyit a tudomány rengetegében, — a tanuló pedig ad kötelességtudást, hűséget és bizalmat, hogy a haza számára értékes embert teremtsen magából. Az okleveles ifjúság válsága hatja át korunkat, de nem szabad, hogy ez a szorgalom és kötelességtudás rovására menjen. Az állam minden erejével küzd a válság megoldásáért, de viszont a válság az életrevalóságot, szívós kitartást, kezdeményezést, fanatikus hitet kívánja meg és ez a szenvedni tudás teszi méltóvá arra, hogy nemzetét szolgálja és feltámassza.

Némegy Lajos és Végh József becsületesen megtartották a szerződést, de főbbet is nyújtottak, mert tanujelét nyújtották a szorgalomnak. Dokorra avatásuk a legfényesebb módon történt az akadémikus ifjak legnagyobb kitüntetésében részesítik őket a kormányzó, amikor jelképeleg jelen van az avató.

A reformáció szombati emléknapja miatt szombati lapunk három napig marad az olvasó kezében. Kérjük t. hirdetőinket, hogy apró és egréh hírdetéseiket péntek folyamán juttassák el kiadónk általunkhoz.

táson és maradandó emlékek örökíti meg ezt a napot. A multtal megéremmelék, a jövővel pedig érdemeljük ki kitüntetését.

Beszéde után átnyújtotta jelölteknek a gyűrűket.

Liftaknába zuhant a dohánybevéltőben egy asszony

Nyitva felejtették a liftakna ajtaját, így történt a súlyos baleset

Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt csütörtökön reggel a dohánybevéltő hivatalban. Komássy Zoltánné 37 éves, Kertségi u. 29. szám alatti lakos a liftaknába zuhant és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy most válságos állapotban fekszik a klinikán.

A dohánybevéltő teherliftje javítás alatt áll és a padlásig vonták fel, ahol munkások dolgoztak mellette.

A liftakna elsőemeleti ajtaját nyitva felejtették

és Komássy Zoltánné azt hitte, hogy az átjáró ajtóhoz ért. Szórakozottan lépett át az ajtón, de mikor egyik lába előre lendült, már észre vette, hogy az üres aknába lépett. A hátsó lábát azonban a test magával rántotta és Komássy Zoltánné élesen sikoltva zuhant a pincebe.

A sikolyra figyelmesek lettek a közelben dolgozó munkások

A himnusz énekével fejeződött be az ünnepség.

Dr. Szily Kálmán államtitkár szombaton reggel utazik vissza a fővárosba. Ma délután fél 5 órakor részt vett az orvoskari ülésen, ahol a kar aktuális kérdéseit tárgyalták. Este 8 órakor dr. Tankó Béla rektor adott szűk körű vacsorát az államtitkár tiszteletére. Pénteken délelőtt 10 órakor a kollégiumi könyvtárat, majd a gyakorló gimnáziumot, utána pedig a Szabó Istvánné alapítványi telepet tekintette meg. 8 órakor a színház előadását hallgatja meg, majd utána a „Bundában” vacsorázik. Szombaton reggel utazik el Debrecenből.

és átlátva a helyzetet, a szerencsétlen asszony segítségére siettek.

Értesítették a mentőket is, akik Komássy Zoltánné kiemelték az aknából és a súlyos állapotban levő asszony szakadozva mondta el, hogy hogyan történt a szerencsétlenség.

Komássy Zoltánné a sebészeti klinikára szállították, de a mentőautóban már elvesztette az eszméletét. Az orvosi vizsgálat szerint

a fején hatalmas seb tátong és ezen felül belső sérülései vannak. Félő, hogy a háterínce is komolyabban megsérült s így állapota válságos.

A szerencsétlenség ügyében a rendőrség is nyomozást indított és a fogja kideríteni, hogy történt a mulasztás, vagy pedig az asszony saját vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget.

A budapesti erkölcsbotrány tanuja: a „méltóságos asszony notesza”

Százhuszonnyolc nő neve és telefonszáma a kerítő nő noteszában

Az Erzsébetvárosi Névtelen utcában teleplezett erkölcsbotrány ügyében folyik a széleskörű nyomozás. Rudolf Arankát, a büntény tulajdonosnőjét, egyelőre a főkapitányságon a 200-as cellában őrzik és valószínű, hogy még több őrizetbevétel is történik az ügygel kapcsolatosan.

A rendőrség a találkahely tulajdonos-

nőjénél talált feljegyzések és különösen egy notesz segítségével akarja leleplezni azokat, akik felhajtói, kerítői voltak Rudolf Arankának. Nagy gondot okoz a rendőrségnek az ügyben szereplő 128 nő, akiknek több mint a fele jobb társadalmi körökhöz tartozik. Ezeket, mint tanukat fogja kihallgatni a rendőrség. Sok esetben a ki-

ANGOL-BAN

hallgatandó nők lakására nem is lehet ilyenformán szabályszerű idezést küldeni, mert hiszen nem minden esetben tudták eddig megállapítani, valóban ott jártak-e a noteszben szereplő „hölgyek” és milyen okból jegyezte fel nevüket Rudolf Aranka az áruló noteszbe. Ezért tegnap és ma a rendőrség egyszerű rendes magánlevelek formájában küldte szét meghívóit, amelyeket egy magasrangú rendőrtiszt írt alá.

Az eddigi kihallgatások során a szereplők egy része makacsul tagad, azt állítja, hogy egyáltalán nem ismerte Rudolf Arankát, mások azonban a nyomozó hatóságok kérdésére őszinte beismerő vallomást tettek és a terhelő adatok egész sorát szolgáltatják a találkahely tulajdonosnője ellen. Maga Rudolf Aranka arra hivatkozik, hogy a nála talált feljegyzések az ő magánjegyzetei, amelyeknek semmi közük sincs a bűnös üzemekhez. Természetesen folyton arra hivatkozik, hogy semmiféle titkos találkahelyet nem tartott fenn és csak ismerősei jártak fel hozzá, akiknek a lakáson tanúsított viselkedésért ő nem felelős. Azt is előhozta, hogy a zsebkönyve régi, idejét mult feljegyzéseket tartalmaz, ezt az állítását azonban maga a notesz cáfolja meg, amelyben a nevek mögött szereplő hatjegyű telefonszámok tanuskodnak arról, hogy Rudolf Aranka feljegyzéseivel egészen új keletűek. A jegyzőkönyv egyéb adatai is több súlyos döntő bizonyítékot szolgáltatnak amellel, hogy a letartóztatott „méltóságos asszony” üzletszerűen folytatta a kerítés mesterséget, egyes nevek mellett bizalmas természetű feljegyzések is állanak a nők és férfiak jellegzetes tulajdonságairól, külső megjelenéséről, sőt arról is, hogy a találkahely férfi látogatói milyen összegű anyagi áldozatot hoztak a kínáló közö szórakozásokért.

Betörés a Fűvészkert uccán

Harmathy Ferenc Fűvészkert utca 14 számú lakásában betörő járt az éjszaka. A betörő a kaput álkulcs segítségével nyitotta ki, majd bejutva az udvarra a pince lakatát verte le. A pinceből több üveg bort, egy kosár almát és néhány ruhadarabot vitt el a betörő, akinek valószínűen bűntársa is volt. A károsult feljelentésére a rendőrség nyomozza az álkulcsos betörőt.

Hatmilliót örökölt a nyomorgó öngyilkosjelölt

Különös véletlenről és életmentésről számolnak be a csernovici lapok. Scheffer házaľ kereskedő a legnagyobb nyomorban tengette életét Csernovic egyik külvárosában. Családja napok óta éhezett és az elkeveredett ember elhatározta, hogy véget vet életének. Bezárkózott szobájába és előkészítette a köteleket, hogy felakassza magát. Már a nyakára tette a hurkot, amikor dörömbölte az ajtó. Scheffer kinyitotta az ajtót és a postást találta a küszöbön, aki táviratot nyújtott át neki. A távirat egy amerikai ügyvédől jött és csupán annyi állt benne, hogy Scheffer elhunyt nagybátyjától hatmilliót örökölt. Scheffer természetesen azonnal felhagyott öngyilkossági tervével, sőt örömeiben megígérte a postásnak, hogy ha megkapja az örökséget, nagy jutalomban részesül. Ha a postás csak néhány percet késeli volna minden bizonnyal későn érkezik.

A legizgalmasabb kémdráma

A TITOK

Alpár Gittával a főszerepben. Operaáriák, Brodszky slágerrek és több MAGYAR DAL.

PREMIER MA

Vígyszínház

— Szívbetegnek és érlelmeszedésben szenvedőknek reggel éhgyomorral egy fél pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyhességét csakhamar megszünteti.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Oktober 30. pénteken: A néma levente. — Vigjáték, prömierbérlet.
Oktober 31. szombaton: A néma levente. — Vigjáték, D) bérlet.
November 1. vasárnap délután: Pármái iholya. — Operett, rendez hely árákkal.
November 1., vasárnap este: A néma levente. — Vigjáték.
November 2. hétfőn: A néma levente Vigjáték, A) bérlet.
November 3. kedd: A néma levente Vigjáték B) bérlet.
November 4. szerda: A néma levente Vigjáték C) bérlet.
November 5. csütörtök: A néma levente. — Vigjáték.

A színházi iroda jelentése:

Páratlan irodalmi és színházi siker volt a múlt évadban Heltai Jenő költői vigjátéka,

A néma levente

Évtizedek óta nem volt rá példa, hogy közönség, kritika és hivatalos irodalmi fórumok ítélete anynyira egybehangzó lett volna, mint Heltai Jenő kivételes szépségű és páratlan sikerű költői alkotásai szemben. melynek az Akadémia a héten ítélte oda a Vojnits díjat.

A néma levente

pénteken kezd meg diadalutját a Csokonai színházban, olyan remek előadásban, amely vetekszik a Magyar Színház nagyhírű produkciójával. A prózai együttes hetek óta készült elmélyült munkával s ennek eredménye a ragyogó előadás.

A néma levente

előadásának főérdekessége, hogy ennek keretében len először a debreceni közönség elő Zília színes szerepében H. Neményi Lili, a kolozsvári és budapesti színpadok általánosan magasra értékelt, kiváló művésznője.

A Szabó Imre által rendezett előadás főszereplői: Belezna Margit, Halasy Mariska, Török Vera, Mihályfi Rózi, Somlay Julia, Nadányi Lucy, Sármas Miklós, Thuróczy Gyula, Alszegey Lajos, Herczeg László, Kólmivés Sándor. Az először működő forgószínpad stílusos képeit MOLNAR SÁNDOR tervezte.

Anyakönyvi hírek

Születések: Dr Szutor Béla ügyvédjelölt, leánya Eva; Matura Ferenc Máv. lakatos, leánya Judit; Szalóki Sándor asztalos lánya Márta.

Eljegyzések: Spiró Dezső szabóegéd—Weisz Hermin, Oláh József fm.—Ungvári Erzsébet, Pfeifer István fm.—Czifra Eszter, — Gyarmati János gazdálkodó—Veres Erzsébet, Guta István fm.—Erdős Erzsébet.

Halálozások: Gebei Margit r. k. 15 éves Nyil u. 70. özv. Szoboszlai Papp Sámuelné ref. 65 éves Rákóczi u. 52. Kálmán József ref. 17 hó Kurucz u. 110. Sári György ref. 3 éves Kaba.

Lázár miniszter szerint az ügyvédi rendtartás faji szakasza sohasem kerül alkalmazásra

Budapest, okt. 29. A képviselőház igazságügyi bizottsága csülörtökön folytatta az ügyvédi rendtartásról szóló törvényjavaslat vitáját. Lázár Andor igazságügyi miniszter válaszolt a vita szónokainak. Kijelentette, hogy a törvényjavaslat megnyugtató benyomásokat tehetett azokra, akik a parlamentarizmus őszinte hívei. A sokat vitatott faji szakasszal kapcsolatban megjegyezte, hogy ez a törvényszakasz azok közé fog tartozni, amelyek sohasem kerülnek alkalmazásra, csupán létezésükkel hatnak. Kifejtette, hogy egyetlen országban sincs meg a szabad ügyvédek rendszerére, a túlszűfoltóság megakadályozására és megszüntetésére keli a létszám korlátozása.

— Nálunk nem úgy tekintik a diplo-

mát — mondotta a miniszter. — hogy az illető ezzel felfegyverkezett az élet küzdelmeire, hanem hogy az illető ezzel igényjogosultságot kapott arra, hogy a társadalom eltarthassa. A jövőben sokkal több lehetőség kínálkozik majd az ifjúság számára az ügyvédképzés elhelyezkedésre. Meggyőződésem szerint a javaslat törvényerőre emelkedése esetén alkalmas lesz arra, hogy a magyar ügyvédségnek a magyar nemzet érdekében szükséges régi presztizsét helyreállítsa.

A miniszter beszéde után a bizottság rátért a javaslat részletes vitájára. Az elnök a vitát délután 2 órakor félbeszakított a vitát délután 2 órakor félbeszakította.

A kereskedelmi és iparkamara az inségadó alól mentes adóalap felemelésére tett előterjesztést

Mint ismeretes, 1932-ben jelent meg először az inségadóról szóló rendelet, amely szerint az évi jövedelem- és társulati adó 20 százalékát, továbbá az általános kereseti adó 40 százalékát kell inségadó fejében fizetni. Már ekkor részletes felterjesztésben mutatott rá a kamara a belügyminisztérium előtt arra, hogy az inségadónak ilyen módon való kivétele a többi foglalkozásbeli ágakkal szemben az ipari- és kereskedelmi foglalkozású társadalmi réteget aránytalan mértékben sújtja.

Azóta évenként ugyanilyen módon történnék az inségadó kivétele. Minthogy azonban előfordult, hogy ilyen iparosokra és kereskedőkre is kivették az inségadót, akik maguk is inségadóra szorultak, a kamara előterjesztést tett az iránt, hogy az alacsony adóalappal

birókat mentesítsék az inségadó alól. Ezt a kérelmet a minisztérium teljesítette olyképp hogy ha a kereseti adóalap az évi 500 pengőt nem éri el, úgy az inségadó kivételét mellőzni kell.

Közben azonban a gazdasági helyzet még inkább leromlott és ezért már a következő évben kérte a kamara az inségadó alól mentes kereseti adóalap felemelését, ami azonban mindezekig nem nyert teljesítést.

Most a kamara ismét előterjesztéssel fordult a m. kir. belügyminiszter és pénzügyminiszterekhez az inségadó alól mentes kereseti adóalappal 1000 pengőre való felemelése iránt. Egy idejűleg kérte a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter támogatását is és a kérdést a legközelebbi kamarai nap tárgysorozatára is kitűzi.

Uiból leleplezett egy titkos találkahelyet a budapesti rendőrség

Budapest, október 29. A Névtelen uccai erkölcsbotrányhoz hasonló nagyszabású bűncselekmény ügyében indított vizsgálatot a rendőrség.

Két nappal ezelőtt megjelent a rendőrségen egy fűszerkereskedő cég alkalmazottja, bejelentette, hogy egy Gyulai Pál uccai titkos találkahelyre került és csak távozása után vette észre, hogy a főnöke által rábízott 400 pengő, amelyet másnap kellett volna befizetnie a Postatakarékpénztárba, eltűnt.

A fiatalember által megadott adatok alapján detektívek jelentek meg a Gyulai Pál uccai házban. A fűszerkereskedő cég alkalmazottja D. Sándorné lakásába vezette őket. Az elegánsan berendezett lakásban ott találták D. Sándornét, de rajta kívül több fiatal nőt és férfit. A károsult fiatalember az egyik nőben, Sch. Józsefnében felismerte azt, akinek társaságában tartózkodott és aki gyanúja szerint elkövette a lopást.

A detektívek a lakásban tartózkodókat előállították a rendőrségre, ahol megkezdtek kihallgatásokat. Sch. Józsefné előadta, hogy a fiatalember adta neki a 400 pengőt, amelyet azután ő D. nénál helyezett el megőrzés végett. Tagadta, hogy a fiatalembertől lopta volna a pénzt.

D. né elismerte, hogy Sch. nőtől 400 pengőt kapott, de mint mondta, nem tudott arról, hogy a pénzt lopták.

A lakásban tartózkodók ugyanekes tagadták, hogy a lopáshoz bármi közük lett volna. Minthogy azonban a rendőrség előtt is ismert több fiatalember tartózkodott társaságukban, nyilvánvaló, hogy az erkölcsrendészeti detektívek előtt jólismert módon lopták el a pénzt. Megállapították, hogy D. né titkos találkahely céljaira bérelte a lakást, jobb családból való lányok is jártak hozzá és társaságbeli urak is.

A rendőrség a kihallgatások alapján D. né és Sch. né letartóztatta, a többi szereplő ellen folyik a nyomozás.

Sírkövek

műköből és termésköből

elsőrendű kivitelben

olcsón kaphatók a

Dehreceni Műgyár Rt.-nél

Füred ucca 2.

Erdőbényei fekete andesit sírkövek kizárólagos képviselője.

SOMOSKEÖY a legzseniálisabb vilákalandor

Copyright by Független Újság

(Huszonhetedik folytatás.)

Barátkozás Gambettával, a köztársaság elnökével

Somoskeőy, mint doktor Atkinson jelentkezett az amerikai követnél. Elmondotta neki hogy lapja, a New York Times öt küldte ki haditudósítónak a Balkánra. Akkoriban amerikai lapok nem tartottak még tudósítót Párisban. Sokáig beszélgettek, nagyon összebarkáztak s még a követ ajánlotta:

— Érdekes lenne, ha megismerkednék itt a francia politika vezetőivel, lapja is megörülne a nyilatkozatoknak s engem is nagyon lekötelezne, ha elmondaná nekem, hogy milyen benyomást tettek Önre ezek az urak. Ön, mint látom, eszes, művelt ember, sok olyan értékes megfigyelést tehetne, amik nekem jól jönnének. Szívesen látom este, elviszem a klubomba.

Atkinson doktor este mint az amerikai nagykövet vendége ismerkedett meg egy csomó előkelő diplomatával, politikussal és bankárral. A nagykövet kora este eltávozott és Atkinson doktor udvariasságból beült egy bankár és egy képviselő meghívására azok kártyapartijába. Nyert. Keveset nyert. Nem akart sokat nyerni, nehogy ez feltűnő legyen. Nyernie azonban kellett, hogy meg legyen a pénze az urizáláshoz.

Másnap háromszobás lakosztályt bérelt a Grand Hotelben. Fehérneműket vásárolt, ruhákat csináltatott. Este még több úrral ismerkedett meg a klubban. Ismét játszott, most már sokat nyert. Harmadik este, hogy fel ne tűnjön a dolog, erőszakosan vesztett egy keveset. Azután megint nyert. Fényes lakosztályában vendégül is látta új előkelő ismerőseit.

Mac Mahon köztársasági elnök szárnységéje maga kérte, hogy jelenkezzen kihallgatásra az elnöknel, aki szívesen is fogadta s érdekes nyilatkozatot adott neki. Atkinson a Courir de France hosszas kérésére megengedte hogy ez a lap is lekötölje a feltűnést keltő interjú. Este a legnépszerűbb francia államférfi, Gambetta páholyába vitték fel s a nagy Opera egész közönsége láthatta, hogy milyen bizalmas viszonyban van az amerikai újságíró Franciaország legnépszerűbb emberével.

Meg sem lepődött azon, hogy szállodájában meghívó várta. Camborne bankár, a tábornok közeli rokona hívta meg estebédre. Atkinson doktort a bankár, aki már a klubból ismerte, nagyon megkedvelte. Láta, hogy rendkívül eszes, művelt úr, aki kitünően beszél angolul, anyanyelven kívül németül, spanyolul és elég jól franciául is.

— Kedves doktor, Ön most a Balkánra megy, ahol sok érdekeset fog látni. — kezdte Camborne. — Ön sokkal többet fog megtudni, mint mások, Önt beavatják olyan dolgokba is, amit a közönség csak jóval később tud meg. Tudja-e kedves Monsieur Atkinson, hogy ügyes ember igen nagy vagyont szerzhetne, ha jól felhasználná az Ön értékes információit... látom, hogy Ön jóbarátságban van Mac Mahonnal, Gambettával is s bizonyára barátai lesznek a balkáni politikusok és diplomaták is.

— Igen, elég jók ott az összeköttetésem, — szerénykedett Atkinson, — ez azonban nem az én érdemem, hanem a lap tekintélye, amelyet képviselek. Információimat azonban csak a lapnak engedhetem át, azért küldtek engem, hogy híreimmel mindenkit megelőzzem.

(Folytatjuk.)

SKÉŐY
lialisabb
kalandor

metedik folytatás.)
mbettával,
elnökével

doktor Atkinson
kai követnél. El-
apja, a New York
haditudósítónak a
amerikai lapok
adósított Párisban,
nagyon össze-
követ ajánlotta:

ha megismerked-
littika vezetőivel,
nyilatkozatoknak
kötelezne, ha el-
gy milyen benyo-
k az urak. Ön,
ívett ember, sok
igyekezést tehet,
ének. Szívesen lá-
klubomba.

te mint az ameri-
ége ismerkedett
elő diplomával,
erat. A nagykövet
Atkinson doktor
egy bankár és egy
a azok káryapar-
nyert. Nem akart
ez feltűnő legyen,
t, hogy meg le-
láshoz.

és lakosztályt bé-
n. Fehérneműket
állatolt. Este meg
t meg a klubban,
már sokat nyert,
fel ne tűnjön a
eszett egy keve-
yert. Fényes lak-
is látta új előkelő

társasági elnök
érte, hogy jelen-
az elnök, aki
érdekes nyilatko-
son a Courir de
ére megengedte
ölje a feltűnést
a legnépszerűbb
mbetta páholya,
Opera egész kö-
gy milyen bizal-
az amerikai új-
legnépszerűbb

zon, hogy szálla-
rta. Cambrene
zeli rokona látta
inson doktort a
bból ismerte, na-
t, hogy rend-
úr, aki kitűnően
yvelven kívül ne-
elég jól fran-

Ön most a Bal-
k érdekeset fog
orne. — Ön sok-
ni, mint mások,
olgokba is, amit
l később tud,
Monsieur Atkin-
r igen nagy va-
jól felhasználná
icióit... látom,
n van Mac Ma-
is s bizonyára
káni politikuskok

az összekötteté-
Atkinson, — ez
emem. hanem a
t képviselők. In-
esak a lapnak
küldtek engem-
enkit megelőz-

**Szivós kitartás és szenvedni
tudás teszi méltóvá az ifjúságot
a nemzet szolgálatára**

**Szily államtitkár avatta fel ma a kormányzógyűrés
doktorokat**

Csütörtökön délelőtt 11 órakor, a kormányzó képviselőtársaságában dr. Szily Kálmán államtitkár jelenlétében avatták „sub auspiciis Gubernatoris” doktorrá Vég József és Némegy Lajos bölcsészeket.

Az ünnepi díszit öltött egyetem foyosóin háromnegyed tizenegy órakor előkelő közönség gyülekezett és hamarosan megtöltötte az ünnepi díszbe öltözött diszudvart. A diszudvar jobb oldali karzatán a kollégiumi kántus, a baloldalon az egyetemi ifjúság és a bajtársi egyesületek zászlós küldöttségei helyezkedtek el. A közönség soraiban megjelent Makláry Károly püspökhe-lyettes a ref. egyház, dr. Kölcsey Sándor polgármester és dr. Balogh Sándor tanácsnok a város, dr. Nábráczky Béla főjegyző a vármegye képviselőtársaságában, mögöttük az egyetem tanárai és az avatandók hozzátartozói foglaltak helyet.

11 óra után néhány perccel vonult be dr. Tankó Béla e. i. rektor vezetésével a díszbe öltözött egyetemi tanács. A Magyar Hírszékgy élénklése után amelyet a kollégiumi kántus adott elő, Tankó Béla dr. rektor nyitja meg az egyetem ünnepi avató ülést. A rektor szavai után dr. berei Soó Rezső a bölcsészettan e. i. dékánja méltatja az avatandók eddigi tanulmányait és irodalmi munkásságát. Dr. berei Soó Rezső és dr. Kreiker Aladár egyetemi professzorok kísérték a kormányzó képviselőjét, dr. Szily Kálmán államtitkár a terembe dr. Papp Szilágyi Egon miniszteri tanácsos és Lám Dezso rendőrfőkapitány helyettes kísérelében.

Az egyetem hagyományai szerint mindkét avatandó egy, egy részt olvas fel a doktori értekezéséből, majd ezt befejezve leteszik az esküt, amelynek szövegét dr. Erdöss Károly hittudományi dékán olvasta elő. Eskütel után a szokásos aktussal, kézfogással avatta az egyetemi tanács doktorrá a jelölteket. Némegy Lajos megköszönte az avatást és átvette a diplomát, majd a diplomával kezükben a kormányzó képviselője elé vonultak.

Dr. Szily Kálmán államtitkár beszéd kísérelében nyújtotta át az új doktoroknak a kormányzó kitüntetését. Beszédében rámutatott, hogy az univerzitás fogalma inkább a tanárok és tanulók társaságának kifejezője, mely egy kétoldalú szerződésben nyilvánul meg. A tanár adja a tudományok egy részét, neveli a tudományos gondolkodásra, utat nyit a tudomány rengetegében, — a tanuló pedig ad kötelességtudást, hűséget és bizalmat, hogy a haza számára értékes embert teremtsen magából. Az okleveles ifjúság válsága hatja át korunkat, de nem szabad, hogy ez a szorgalom és kötelességtudás rovására menjen. Az állam minden erejével küzd a válság megoldásáért, de viszont a válság az életrevalóságot, szívós kitartást, kezdeményezést, fanatikus hitet kívánja meg és ez a szenvedni tudás teszi méltóvá arra, hogy nemzetét szolgálja és feltámassza.

Némegy Lajos és Vég József becsületesen megtartották a szerződést, de többet is nyújtottak, mert tanjelét nyújtották a szorgalomnak. Doktorrá-avatusuk a legfényesebb módon történt az akadémikus ifjak legnagyobb kitüntetésében részesíti őket a kormányzó, amikor jelképeleg jelen van az avatás.

A reformáció szombati emlék-fennépe miatt szombati lapunk három napig marad az olvasó kezében. Kérjük t. hirdetőinket, hogy apró és egyéb hirdetéseiket péntek folyamán juttassák el kiadónkhoz.

táson és maradandó emlékek örökíti meg ezt a napot. A múlttal megérmeltek, a jövővel pedig érdemlők kité kitüntetését.

Beszéde után átnyújtotta jelölteknek a gyűrésüket.

**Liftaknába zuhant a dohány-
bevéltőben egy asszony**

**Nyitva felejtették a liftakna ajtaját, így történt
a súlyos baleset**

Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt csütörtökön reggel a dohánybevéltő hivatalban. Komassy Zoltánné 37 éves, Kertségi u. 29. szám alatti lakos a liftaknába zuhant és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy most válságos állapotban fekszik a kórházban.

A dohánybevéltő teherliftje javítás alatt áll és a padlásig vonták fel, ahol munkások dolgoztak mellette.

A liftakna elsőemeleti ajtaját nyitva felejtették

és Komassy Zoltánné azt hitte, hogy az átjáró ajtóhoz ért. Szórakozottan lépett át az ajtón, de mikor egyik lába előre lendült, már észre vette, hogy az íres aknába lépett. A hátsó lábát azonban a test magával rántotta és Komassy Zoltánné ólesen sikoltva zuhant a pincébe.

A sikolyra figyelmesek lettek a közelben dolgozó munkások

A himnusz énekével fejeződött be az ünnepség.

Dr. Szily Kálmán államtitkár szombaton reggel utazik vissza a fővárosba. Ma délután fél 5 órakor részt vett az orvoskari ülésen, ahol a kar aktuális kérdéseit tárgyalta. Este 8 órakor dr. Tankó Béla rektor adott szükkörű vacsorát az államtitkár tiszteletére. Pénteken délelőtt 10 órakor a kollégiumi könyvtárat, majd a gyakorló gimnáziumot, utána pedig a Szabó Istvánné alapítványi telepet tekintette meg. 8 órakor a színház előadását hallgatja meg, majd utána a „Bundában” vacsorázik. Szombaton reggel utazik el Debrecenből.

és átlátva a helyzetet, a szerencsétlen asszony segítségére siettek.

Értesítették a mentőket is, akik Komassy Zoltánnét kiemelték az aknából és a súlyos állapotban levő asszony szakadozva mondta el, hogy hogyan történt a szerencsétlenség.

Komassy Zoltánnét a sebészeti klinikára szállították, de a mentőautóban már elvesztette az eszméletét. Az orvosi vizsgálat szerint

a fején hatalmas seb tátong és ezen felül belső sérülések vannak. Féltő, hogy a hátgerince is komolyabban megsérült s így állapota válságos.

A szerencsétlenség ügyében a rendőrség is nyomozást indított és a fogja kideríteni, hogy történt a mulasztás, vagy pedig az asszony saját vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget.

**A budapesti
erkölcsbotrány tanuja:
a „méltóságos asszony notesza”**

**Százhuszonnyolc nő neve és telefonszáma
a kerítőnő noteszában**

Az Erzsébetvárosi Névtelen utcában leleplezett erkölcsbotrány ügyében folyik a széleskörű nyomozás. Rudolf Arankát, a bűntanya tulajdonosnőjét, egyelőre a főkapitányságon a 200-as cellában őrzik és valószínű, hogy még több őrizetbevétel is történik az ügygel kapcsolatban.

A rendőrség a találkahely tulajdonos-

nőjénél talált feljegyzések és különösen egy notesz segítségével akarja leleplezni azokat, akik felhajtói, kerítői voltak Rudolf Arankának. Nagy gondot okoz a rendőrségnek az ügyben szereplő 128 nő, akiknek több mint a fele jobb társadalmi körökhöz tartozik. Ezeket, mint tanukat fogja kihallgatni a rendőrség. Sok esetben a ki-

ANGOL-BAN

hallgatandó nők lakására nem is lehet ilyenformán szabályszerű idézést küldeni, mert hiszen nem minden esetben tudták eddig megállapítani, valóban ott jártak-e a noteszben szereplő „hölgyek” és milyen okból jegyezte fel nevüket Rudolf Aranka az aruló noteszbe. Ezért legnap és ma a rendőrség egyszerű rendes magánlevelek formájában küldte szét meghívóit, amelyeket egy magasrangú rendőrtiszt irt alá.

Az eddigi kihallgatások során a szereplők egy része makacsul tagad, azt állítja, hogy egyáltalán nem ismerte Rudolf Arankát, mások azonban a nyomozó hatóságok kérdésére őszinte beismerő vallomást tettek és a terhelő adatok egész sorát szolgáltatják a találkahely tulajdonosnője ellen. Maga Rudolf Aranka arra hivatkozik, hogy a nála talált feljegyzések az ő magánjegyzetei, amelyeknek semmi közük sincs a bűnös üzemekhez. Természetesen folyton arra hivatkozik, hogy semmiféle titkos találkahelyet nem tartott fenn és csak ismerősei jártak fel hozzá, akiknek a lakáson tanusított viselkedésért ő nem felelős. Azt is előhozta, hogy a zsebkönyve régi, idejét mult feljegyzéseket tartalmaz, ezt az állítását azonban maga a notesz cáfolja meg, amelyben a nevek mögött szereplő hatjegyű telefonszámok tanuskodnak arról, hogy Rudolf Aranka feljegyzéseivel egészen új keletűek. A jegyzőkönyv egyéb adatai is több súlyos döntő bizonyítékot szolgáltatnak amellett, hogy a letartóztatott „méltóságos asszony” üzletszerűen folytatta a kerítés mesterséget, egyes nevek mellett bizalmas természetű feljegyzések is állanak a nők és férfiak jellegzetes tulajdonságairól, külső megjelenéséről, sőt arról is, hogy a találkahely férfi látogatói milyen összegű anyagi áldozatot hoztak a kínálkozó szórakozásokért.

Betörés a Fűvészkerth uccán

Harmathy Ferenc Fűvészkerth utca 14 számú lakásában betörő járt az éjszaka. A betörő a kaput álkulcs segítségével nyitotta ki, majd bejutva az udvarra a pince lakatát verte le. A pincéből több üveg bort, egy kosár almát és néhány ruhadarabot vitt el a betörő, akinek valószínűen bűntársa is volt. A károsult feljelentésére a rendőrség nyomozza az álkulcsos betörőt.

**Hatmilliót örökölt
a nyomorgó öngyilkosjelölt**

Különös véletlenről és élelméntésről számolnak be a csernovici lapok. Scheffer házalg kereskedő a legnagyobb nyomorban tengette életét Csernovic egyik külvárosában. Csakúgy napok óta éhezett és az elkeseredett ember elhatározta, hogy véget vet életének. Bezárkózott szobájába és előkészítette a köteleket, hogy felakassza magát. Már a nyakára tette a hurkot, amikor dörömböltek az ajtón. Scheffer kinyitotta az ajtót és a postást találta a küszöbön, aki táviratot nyújtott át neki. A távirat egy amerikai ügyvédől jött és csupán annyi állt benne, hogy Scheffer elhunyt nagybátyjától hatmilliót örökölt. Scheffer természetesen azonnal felhagyott öngyilkossági terveivel, sőt örömeiben megígérte a postásnak, hogy ha megkapja az örökséget, nagy jutalomban részesíti. Ha a postás csak néhány perccel később volna minden biztonnyal későn érkezik.

A legizgalmasabb kémdráma

A TITOK

**Alpár Gittával a főszerepben.
Operaáriák, Brodszky sláger-
rek és több MAGYAR DAL.**

PREMIER MA

Vígyszínház

hírek

A »Debreceeni Független Ujság« pártoktól független politikai napilap.

Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Előfizetési ára: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszerárak. Ezen a heten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó”, Mihajlovics Jenő, Piac u. 33. Telefon 30-95. „Magyar Korona”, Péterfia u. 10. Telefon 16-06. „Csillag”, Árpád tér 1. Telefon: 29-32. „Sas”, Hatvan ucca 70. Telefon 11-39. „Szent Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. Telefon: 17-09.

RÁDIÓMŰSOR:

PÉNTEK, OKTÓBER 30.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 7.20: Étrend. 10: Hírek. 10.20: Időszéri szemle. 10.45: „Ifjúsági közlemények. 12: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 12.05: Hanglemezek. Közben kb. 12.30: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: Horváth Gyula és cigányzenekara. 14.40: Hírek. 16.15: A rádió diákléloraja: „A pozsonyi önképzőkör”. Trenesényi Waldapfel Imre előadása. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: „Kocsivezetők és balesetek”. Szöllőssy Alfréd dr. előadása. 17.25: Novolny—Kubicsek harmonikakettős. 17.50: Sportközlemények. 18: A Kalmár—Balázs szalonútiós műsora. 18.50: „Hollywoodi esilagyvizsgálat”. Komor András vídám eszevőse. 19.20: Az Operaház előadásának közvetítése, „Faust”. Dalmú 5 felvonásban. Szövegét Goethe után írták Barbier és Carré. Fordította Ormay F. Zenéjét szerelte Gounod. Vezényel Fleischer Antal. I. felv. után kb. 20.40: Hírek. II. felv. után kb. 21.30: Időjárásjelentés. Majd: Erényi Gusztáv németnyelvű előadása: „Graf Stephan Tisza”. 23.15: Ferazzano argentinai tangózenekara játszik.

Budapest II.

18: „A hang útja a mikrofontól a hangszóróig.” Zakariás János előadása. 18.25: Gyorsírótanfolyam. 19.20: Kedvence tánclemezek. 20.30: Hírek. 20.55: A rádió szalonzenekara.

— A Csokonai Kör választmányi ülése. A Csokonai Kör november hó 2-án, hétfőn délután hat órakor a Déry múzeum Csokonai-szobájában választmányi ülést tart. — Targyak: 1. Intézkedés a megüresedett örökös tagsági helyek betöltése tárgyában. 2. Szakosztályi előterjesztések a legközelebbi hónapok programjára. 3. Egyéb folyó ügyek.

— A debreceni Jótékony Nőegylet közgyűlése. A Debreceni Jótékony Nőegylet ma, pénteken délután öt órai kezdettel a Magoss György-tér 10. szám alatti árvaház tanácstermében közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

x Naményi Gyorsíró. Gépiró Iskolában novemberben új tanfolyamok kezdődnek Batthyányi u. 11.

A NEP és a nyilas lista veresége a zalai kisgyűlésválasztáson

Zalaegerszeg, október 29.

A Zalavármegyei kisgyűlés választását a közigazgatási bíróság tudvalegyen megsemmisítette. A megye törvényhatósági bizottságának közgyűlése Bódy Zoltán alispán elnöklésével most választotta meg a megyei kisgyűlés tagjait.

A közgyűlés iránt igen nagy volt az érdeklődés. Négyféle lista volt: a hivatalos megyeházi, amelyen mindenféle pártállású jelölt szerepelt, azután a NEP-lista, amelyen a nyilaskeresztesek is voltak, továbbá az ellenzéki, amelyen kereszténypártiak és kizsuzdók indultak végül a nyilaskeresztesek listája. A szavazás megkezdésekor felállt Zakariás Árpád dr. tapolceni ügyvéd, a

Festetics-féle nyilaskeresztesek főcsoportvezetője és hangosan felhívta a zöldinges bizottsági tagokat, hogy zsidókra és katolikus papokra ne szavazzanak. Ezt meghallotta a közelben álló Szabó Károly kizsuzdó, odament Pelm József zalaegerszegi apátpkbánoshoz és közölte vele magfigyeléseit. Pelm erre felháborodva felelősségre vonta Zakariást.

A nyilaszézer félrevonult tanácskoznia a nyilaskeresztesekkel, utána pedig odament Pelm apáthoz és bocsánatot kért kijelentéséért.

A szavazás meglepő eredménnyel járt. Az egyesült ellenzéki lista, amelyen kereszténypártiak és kizsuzdók szerepeltek, győzött a másik három listával szemben.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911 OKTÓBER 30. HÉTFŐ. Rendes lapszünet.

1916 OKTÓBER 30. HÉTFŐ. Csapatunk Orsova vidékén: is erősen lámadták az előhokát. A város feletti uralkodó magaslakat elfoglaltuk az előhoktól, kimping fete csapatunk folytatják előnyomulásukat.

A debreceni üzletvezetőségnek előléptek Skrovina József felügyelő, Láposy Lajos főellenőr, Vajda Nándor főmérnök, Neufeld Ede főellenőr Lindenaum Mayer Miksa főmérnök Horváth László, Haynke Oszkár, Papp István, Csuki György, Ferenczy Győző főellenőrök, Vass Henrik, Papp Jenő mérnökök, Rédl Szigfrid, Mester István, Weiber Samu főellenőrök, Vass Henrik, Papp Jenő mérnökök, Totin András segédtitkár, Al-

só Béla, Sajó Lajos, Nagy Béla, Haasz Géza mérnökök, Nemes Károly mérnök, Tóth Vilmos ellenőr, dr. Fülöp Mórle, dr. Kenderessy Lajos fogalmazók, Löwin János mérnök, dr. Bagossy Kálmán, dr. Szekeres Antal fogalmazók, Roehlitz Vince, Schachter Pál mérnökök, Turchányi Lajos, Gellért Miksa hivatalnokok, Demeter Lajos, Aiber Pál, Pipe-ák István, Dobos Imre, Tatos József, Vadász Ferenc hivatalnokok.

A király Müller Emil 39. gy. e. századosi soron kívül őrnaggyá nevezte ki.

1926. OKTÓBER 30. SZOMBAT. A város felirattal fordult a kormányhoz és kijelentette, hogy ragaszkodik az egyetemnek 1927. évben való teljes felépítéséhez.

— Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban. (Téli maházbán) Péntek estefelé négy óra huszonöt percek szombatköszöntő ima. Szombaton reggel egy negyed nyolc órakor, délután fél négy órakor. Szombat kimeneteli ima este negyed hat órakor. — A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel fél nyolc órakor. Gimnáziumi istentisztelet délelőtt fél tíz órakor. Tóra olvasás és muszaf ima háromnegyed tizenegy órakor. Hétköznapokon reggel hétfőn és csütörtökön fél hét órakor. A többi napon háromnegyed hét órakor. Délután háromnegyed öt órakor. A kántor és énekkar a Kápolnás uccai templomban funkcionál. Az einökség.

— Istentisztelet az orth. izr. templomban. Péntek d. u. 4.20. — szombat reggel 8.00, d. u. 3.30 órakor. Szombat kezdete péntek d. u. 4.10, szombat vége szombat este 5.18 órakor.

— Istentisztelet az unitárius templomban. A Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban november hó 1-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik, prédikál: Józán Miklós, püspöki vikárius. Istentisztelet után rendes őszi közgyűlés lesz.

x Hibás varrógépjét teljesen rendbehozza Keszler, Széchenyi u. 1.

— Hentes- és mészáros iparosok november hó 2-án, hétfőn este fél nyolc órai kezdettel az Ipartestület dísztermében közgyűlést tartanak a következő tárgysorozat alatt: A hentes- és mészáros iparban a heti 48 órai munkaidő megállapítása, valamint sertés szőr eladása (hentesek részére) és áregyezmény (mészárosok részére). A mészáros iparosok részére péntekre kiküldött meghívók erre a hétfői ülésre érvényesek.

— A kritikus életkorban, reggelként 1-1 pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviznek valóban áldásos hatása van.

— Nyugalmozott Máv. főtisztviselők összejövetele. Debrecenben és környékén lakó nyugalmazott Máv főtisztviselők szokásos havi összejövetelüket Halottak napjára tekintettel nem november 2-án, hanem november hó 9-én, hétfőn este 6 órakor fogják az Angol Királynő zöld termében megtartani.

— A debreceni református teologus ifjúság október 31-iki emlékünnepejének műsora: Délelőtt 10 órakor istentisztelet a Nagytemplomban. 11 órakor ünnepély a gályarabok emlékoszlopánál: 1. Énekel a kollégiumi kántus. 2. A pályadíjnyertes emlékbeszédet elmondja Kósa Ferenc I. v. é. th. 3. Pataky László pályadíjnyertes versét szavalja Szabó Dániel II. é. th. 4. emlékmű megkoszorúzása. A Kálvin Zwingli emléktáblánál: A kollégiumi kántus éneklése után az emléktábla megkoszorúzása. D. u. 5 órakor emlékünnepej a Kollégium dísztermében: 1. Énekel a kollégiumi kántus. 2. Megnyitó beszédet mond dr. Erdős Károly egyetemi tanár, e. i. dékán. 3. XII. szolár. Eredeti dallam négy szólamra. 4. Emlékbeszédet mond Gönczy Sándor kollégiumi senior. 5. Händel: Ária a „Dettinger Te Deum”-ból, éneklő Bartba Borbála V. o. é. tanítónő jelölt, zongorán kíséri Nagy Edit V. é. tanítónő jelölt. 6. Szaval: Koppányi Gyula IV. é. th. a szavaló verseny győztese. 7. Bach Tausig: Tocata és Fuga. D-moll. Zongorán előadja Dávid Margit zongoratanárnő. 8. Énekel a kollégiumi kántus. A kántust Szigethy Gyula fő-köiai ének- és zenetanár vezeti. Az emlékünnepejben sem belépőjegy, sem műsor-megváltás nincs.

— Nimura és Kay klasszikus táncstjeje november 7-én. A Zenekedvelők Köre megkezdte a szezonnyitót, nagy művészi esemény. Yeiehni Nimura és Lisan Kay klasszikus táncstjeje jegyeinek árusítását. A Méliusz könyvkereskedésben és a Bika előesernökében működő elővételi pénztárak máig eddig is szép forgalmat bonyolítottak le. De tömegesen jelentkeznek a Zeneiskolában is — új bérlők, tudniillik a bérlők kerek 40 százalékkal olcsóban jutnak minden egyes hangversenyen jegyhez, mint azok, kik esténként váltanak jegyet. A Zenekedvelők Köre vezetősége ezúton is figyelmezteti a közönséget, hogy a jövő hét végén lezárják a bérlési jelentkezéseket, az új szezonban úgynevezett esonkaberleteket nem fognak kiadni.

— Szülői értekezlet. A Dóczy-intézet három gyakorló iskolája szépen sikerült szülői értekezletet tartott. Az elődói tisztet Nánay Béla né töltötte be, aki azt a kérdést fejtegette, hogy mimódon jöhetnek a szülők az iskola segítségére a nevelés nehéz munkájában. — Az előadás három témacsoportra: rendre és pontosságra, a környezet megfigyelésére és munkára való nevelés köré volt felépítve. — A nagy gyermekismeretre valló lélektani okfejtésekben bővelkedő szociális érzésektől áthatott vallási vonatkozásokkal telített, a gyermek érdekét mindenek fölé helyező, sok gyakorlati tapasztalattal tanuskodó, közvetlen hangú és tanulságos előadás a nagy számú hallgatóságra igen mély benyomást gyakorolt. Jelen voltak az értekezleten a tanítóképző intézet igazgatóján és több tanárán kívül az intézet V. éves növendékei is, akik szintén értékes tapasztalatokkal gazdagodva távoztak onnan. Az értekezlet dr. Vekerdy Béla igazgató záró szavaival és az intézet kebelében működő Ifj. Vörös Kereszt Egyesület által a közeljövőben rendezendő előadás programjának ismertetésével ért véget.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASARNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti nitetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Budai
kiskorcsmák hangulata a Bagolyvár vendéglőben. Uri közönség, poigári árak. Híd ucca 14. — Telefon: 19-31.

Varódi
"HABSELYEM"
pongyola 9-80-ért
minden szombat újra érkezett
HAVAS
Harisnyház
Bácogos u. 1.

Katonatisztek,
altisztek, katonai hivatalok, »Unió«-tagok elsőrendű tűzifát, szénét, kokszot, brickettel téli beszerzésre is napi részletfizetésre készpénzáron kapnak, 100 kg-ot már házhoz szállítva — Margit tűzifa- és szénkeresik, vállalatnál, a Margit fürdő mellett. Telefon: 10-24.

Borostyán padlóakk
176. Auspitz festéküzlet. Csapó u. 16. sz. 2741

Betöltendő állás

Asztalostanuló
felvétetik fizetéssel Vangor Antal asztalosnál. — Kossuth 7. Gambrinus átjáró. 3727

Perfekt
bejáró szobalány felvétetik. Sas ucca 4. I. 4. 3919

Bejárónő
jó bizonyítvánnyal elsejére felvétetik. Varga ucca 27., keresztépület. Jelentkezni délután 3 órakor. 3918

Kifutófiú
15-16 éves felvétetik. — Steinberger, Szoboszlói út 1. 3920

Bejáró
szobalány felvétetik a délelőtti órákra. Gottlieb, — Arany J. ucca 2., II. em. 3922

Mindenes
főzőnőt hosszú jó bizonyítványokkal november 1-re felvesznek. Engel Lászlóné, Werbőczy ucca 3. 3916

Bejárónő
keresek könnyű házi munkára. Cím: Kölesey ucca 5. 8228

Egy
őgyes kifutófiút felvesznek. Balogh fűszerüzlet, Olajútó. 8230

Délelőttre
munkabíró harmincas minden bejárónő azonnal felvétetik Honvéd ucca 16. 8224

Állást keresők

Otthon
elvégezhető írásbeli munkákat, magyar-német levezést, fordítást, másolást, címírást, vállalat olesó díjazás mellett. Kardos Hugó, Burgundia ucca 9. szám. 3837

Kiadó lakás

Öt szobás
komfortos lakás november 1-re Piac u. 5., II. e. kiadó. — Értekezni: Kasza nyitky, Piac ucca 57. sz. 3631

Kiadó
azonnal 3 szobás lakás meliékheiyiséggel együtt. Vasváry Pál ucca 16. sz., tűzériaktanya háta mögött. 8206

Különbejárátú
esinosa bütorozott ucca parkettes szoba 1-2 személynek kiadó. Simonffy u. 32. 3917

Központon
lépesőházi cserépkályhás parkettes kétszobás kiadó. Kifestetem. Csapó 19. 3913

Különbejárátú
esinosa bütorozott szoba azonnalra kiadó. Cpitzyk-nél, Piac 64. 3924

Ingtalan

Olesó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12., I. emelet. 3412

Fülöp
ucca 21. kb. egy kat. hold parcellázva is olesón eladó. Zalogház, Hunyadi u. 14. 3902

Veszek
villateltket lehetőleg központi egyetem közelében. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 3893

Eladás

Modern
ebédlő, kaukázusi dítele háló, világos háló, antik szekrény, íróasztal, fotellek, festmények, esellő eladó. Hatvan u. 18. 3612

Tábort
esósatú próba szivattyúval eladó. Önálló szerelöt felveszek. Piac 64. Emerich. 3926

Rézsodronyos,
egy darabból álló matrac garantált tiszta, helyszűke miatt és vaskerítés, 4x3 méter, hozzávaló terméskövekkel eladó Baross u. 14. Horváth. 8227

Szombat, vasárnap, hétfő

A reformáció szombati emléknapja miatt szombati napig marad az olvasó kezében. Kérjük t. hirdetőinket, hogy

apró- és egyéb hirdetéseiket

péntek folyamán juttassák el kiadóhivatalunkhoz.

Debreceni Független Ujság

Egy
táborti bőr-kovácsüzlet hely eladó. Luther u. 19. 8229

Eladó
legújabb divatú új korall színű gyapjú blúz gyász miatt. Ugyanott patkányfogó kölyök kutya. Csillag u. 96. 8226

Vétel

Megvételle
keresek búza, repce, köles fűmagos vadrepe alját — nagy és kismennyiségben. Apaffy ucca 20.

Színházi Életet
1935-36. évit, Pengős és félpengős regényt megvételre keres. Aczél antikvárium, Széchenyi u. 2. 3915

Fodrász
hajmosó tálat és hajszárító gépet veszek. Györfly fodrász, Csapó ucca 93. 8219

Jókarban
levő nagy székelykályhát veszünk. Cím: Szövöde, Balvány. 3914

Péncz

Kölesönöket
folyósítunk kereskedelmi árukra is. Zalogház, Hunyadi u. 14. 3901

Kölesönöket
folyósítunk I. helyi bekebelezés mellett, további beraktározott terményre kurrens áru és finanszírozási célokra, Magyar Általános Takarékpénztár — Piac u. 81. 3814

Oktatás

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. — Kossuth ucca 41. 8237

Német
anyanyelvű úr irodalmi német nyelvre tanít s tárgyalást folytat. Értekezni lehet délután 2-5 óráig Hatvan ucca 1. L. kapu. III. 54. 3993

Ellátás

Ráfizet,
ha otthon vezet háztartást, mert sokkal olesóbban étkezhet az Ujságírók Clubjának éttermében, ahol 4 fogásos nagymenü 1.10, kismenü 90 fillér. Elismeretlen elsőrangú házikoszt. — Külön diétás konyha orvosi előírás szerint. Piac ucca 26., I. em. (Bejárát a bőrröndös üzlet mellett.)

Hungária pensio

Debrecen, Ferenc József út 59. szám. — Telefon 23-39.

Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Orth. köser

szárnyasakból készült bőrséges ebédek kihordásra 80 fillér. Piac 64. 3925

Jövedelmét gyarapítja,

ha az Ujságírók Clubjának éttermében étkezik. 4 fogásos nagy menü 1.10, kis menü 90 fillér. Elsőrangú házikoszt. Külön diétás konyha. Piac ucca 26., I. em. (Bejárát a bőrröndös üzlet mellett.)

Aranyal, Ezüstöt, Úrágkvet, Zalog-egyvet } legmagasabb árban vasárnap **FÉLÓRA** ékszerész Piac-ucca 75 Saját műhe.y.

Ajánlat

Keszter
nemesak kerékpárban és alkatrészen a legolesőbb, hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán félrekerert javítja Széchenyi u. 1. 3905

Börkabátot,
lengyel bundát, fekete kabátot Weisz Sandortól. Csapó u. 10. 4911

ÉLŐ PONTY
kilója 96 fillér Halesarnokban, József királyi herceg ucca 2. Vigmozgó bejárattal szemben. 3921

Gépszúrt,
gépndlit, gombahűzést olesó áron szépen készít Gottlieb, Arany Janos u. 2. 3923

PAULO
vésnök és bélyegzőkészítő, dombornyomda, zomántréz- és öntött cimtáblák. Batthyány u. 1. Telefon: 13-05. 3629

Villanykörték
a legolesőbb árban Knüpfelnél, Hatvan ucca 2., fopostával szemben. 3903

Párisból
hazaérkeztem és gyönyörű bőrvövekkel, kesztyű és bőr díszmű garnitúrával állok a vevőköröm rendelkezésére. Bácsiné, Haiköz 6 3904

Rézöntést,
bronz, sárgaréz stb. minta szerint elsőrendű anyagból olesón vállalak. Paulo F. rézöntő Csillag 3922

Iskolai
gyermekruhák legolesőbb áron szerezhető be a Gerő ruhaházban, Piac u. 52.

Különféle

Elveszett
egy 50-60 cm. nagyságú őszi tájat ábrázoló, Szentgáli festő által festett festmény. A tájképen két fa között tó van, a toban gölya áll. A megtaláló, vagy róla tudó közölje a kép hólétét a rendőség II. emelet 87. számú szobájában.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY ERENTE**, Laptulajtonos: Debreceni Független Ujság Vállalat, Nyomda: Tiszántúli Könyv-és lapkiadó R. T., József herceg ucca 1. szám.